

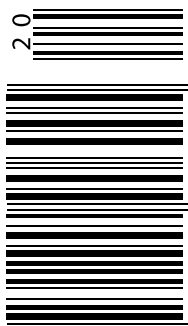

Jak imunita denně válčí o naše zdraví?

Odpovídá
přední český
imunolog
Ivan Šterzl

>>> Čtěte na str. 6–7

Cena 49 Kč, pro předplatitele 45 Kč

9 1771802 906005

NABÍDKA WELLNESS BALÍČKŮ PRO ODBOROVÉ ORGANIZACE

CONGRESS & WELLNESS HOTEL OLŠANKA SUPERIOR

WELLNESS BALÍČEK

- dvoulůžkový pokoj standard
- **3 noci se snídaní**
- parkování v podzemních garážích zdarma
- volný vstup do Saunového světa
- volný vstup do posilovny
- volný vstup do bazénu

3 600,- Kč

ROMANTICKÝ BALÍČEK

- dvoulůžkový pokoj standard
- **2 noci se snídaní**
- 1x večeře při svíčkách ve VinVin vinném baru (amuse bouche, dva chody)
- parkování zdarma
- volný vstup do Saunového světa
- volný vstup do posilovny
- volný vstup do bazénu

3 000,- Kč

RODINNÝ BALÍČEK

- 3 nebo 4 lůžkový rodinný pokoj
- **2 nebo 3 noci se snídaní**
- 2x dvouchodová večeře (možnost dětského menu)
- **děti do 10 let zdarma**
- vstup do Saunového světa a bazénu zdarma (děti od 6 let)
- Zlevněné vstupy do Aquapalace Čestlice, Prague boats, Hop on Hop off a další

**750,- Kč
osoba/noc**
podmínka alespoň
2 platících osob

* nabídka je platná od 8. 6. do 13. 9. 2020
** změna nabídky je vyhrazena

REZERVUJTE NA:
rezervace@hotelolsanka.cz

Congress & Wellness
Hotel Olšanka
SUPERIOR

- 8 **Krizovou zkoušku odbory zvládly**
a vyjdou z ní posíleny
- X **Nouzový stav mění předpisy**
v oblasti zaměstnanosti
- 18 **Ministryně pro místní rozvoj Klára**
Dostálová:
Naším plánem je dovolená v Česku
- 5 **Co řekli politici**
o výši podpory v nezaměstnanosti
- 11 **Kratší pracovní doba**
a zkrácená pracovní doba
- 20 **Dopady na ekonomiku**
řeší tři týmy expertů
- 24 **Jaká opatření podniklo Německo**
v boji s koronavirem

Co dnes vaří celé Česko?

Objednávky či jakékoliv dotazy zasílejte na adresu: Sondy, s.r.o., nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3 e-mail: sondy@cmkos.cz, telefon: 234 462 319

LOBBISTÉ NAHRADILI TRIPARTITU?

Odborům vadí, a Josef Středula se důrazně ptá, proč vláda odstavila v této době tripartitu na vedlejší kolej. Nejde o to, že by odbory chtěly vládě ubírat její výsadní postavení a odpovědnost za opatření, která musela rychle přijímat, ale mohla se vyvarovat zbytečných a neúmyslných chyb, kdyby se občas se sociálními partnery poradila. Víc hlav víc ví a odbory a zaměstnavatelé mají poznatky z první ruky přímo z terénu.

Zdá se, že místo klasické tripartity teď obsadily a vládě nahrazují sociální dialog poradenské expertní týmy. Jeden radí přímo vládě a premiérovi – znovuobjevený tzv. NERV. Ústřednímu krizovému štábu ministra vnitra zase radí Expertní skupina, máme tu ještě stálý tým, Národní rozpočtovou radu, a nakonec nezávislý think tank KoroNERV-20. O rádce tedy nemá vláda nouzi. Podíváme-li se podrobně na jejich složení, najdeme v nich známé zrecyklované postavy, které radily už za minulé krize Topolánkové a Nečasově vládě. Což o to, dobrá rada nad zlato, ale od lobbistů z nadnárodních korporací a bank se můžeme dočkat rad tak leda do vlastních kapes.

Debata o novém daňovém mixu jednoznačně patří na tripartitu, jinak hrozí, že z krize se budou hojit nadnárodní skupiny, ale náklady ponесou jako vždy nejspolehlivější daňoví poplatníci – zaměstnanci. Na tripartitní stůl také chtějí odbory zařadit tzv. dánskou praxi, která státní pomoc svazuje se zákazem zpětného odkupu akcií a se zákazem odlivu dividend, přičemž firmy sídlící v daňových rájích jsou z poskytování pomoci vyloučeny. Prospěšných návrhů a námětů mají odbory mnoho a koronavirus přece nebrání o nich jednat.

Jana Kašparová

JANA KAŠPAROVÁ,
šéfredaktorka

Stalo se... a stane se...

ČMKOS – Hrdina boje s koronavirem

Odbory byly oceněny za neúnavnou práci během koronavirové krize. Sdružení CZECH TOP 100 v rámci žebříčku „Obdivovaných firem“ ocenilo Českomoravskou konfederaci odborových svazů (ČMKOS) titulem „Hrdina boje s koronavirem“.

CZECH TOP 100 se již více než 25 let věnuje hodnocení firem v české ekonomice. Snaží se oceňovat úspěšné organizace a zviditelňovat pozitivní příklady. Sdružení se rozhodlo v následujících dnech a týdnech ohodnocovat nejen firmy, ale i subjekty a různé iniciativy, které se pustily do boje s koronavirem.

Ocenění za ČMKOS za boj s koronavirem převzal její předseda Josef Středula

Předsedkyně Rady mladých ČMKOS Lea Vondrová:

Mladí potřebují více nadšení

V záplavě problémů a množství informací spojených se současnou krizí by neměla zapadnout zpráva o volbě vedení Rady mladých ČMKOS. Pozici předsedkyně obhájila její dosavadní lídryně dvaatřicetiletá Lea VONDROVÁ.

Vedla jsi Radu mladých až doposud. Co se podle tvého názoru v uplynulém období povedlo?

Radu mladých jsem přebírala nefunkční, vzájemně jsme se neznali, skoro vůbec se nescházeli. Za úspěch považuji několik osobních setkání členů v rámci běžné agendy a také společný víkend Rady mladých, který mi pomohla zorganizovat místopředsedkyně Českomoravské konfederace odborových svazů Radka Sokolová a Kateřina Smejkalová z nadace Friedrich-Ebert-Stiftung. Inspirující je pro mě i účast na pravidelných jednáních Rady ČMKOS.

Jsi hodně v kontaktu s mladými odboráři v zahraničí. Čím by se měli naši mladí inspirovat, co ti tady schází?

Mladí odboráři v zahraničí jsou velmi aktivní, cílevědomí, přátelští. Problém vnímají jako výzvu se ukázat. Jsme spolu neustále v kontaktu, vzájemně si vyměňujeme zkušenosti. A to je to, co mi schází u nás – nadšení. Při kontaktu s našimi mladými vnímám spíše skepsi a pak je velmi náročné debatovat o odborech, jejich práci a úloze v moderní společnosti.

Jak spolupracujete s vedením konfederace?

Spolupráce s vedením ČMKOS je z mého pohledu skvělá. Pokud je potřeba něco řešit, zodpovědět nějaký dotaz apod., vždy se setkám s milým přijetím. Velmi mě potěšila spo-

lupráce např. při přípravě Mezinárodního vzpomínkového dne 2019, kdy jsme svými nápady pomohli s jeho realizací, nebo také spolupráce na mítinku Konec levné práce. Ještě jednou bych chtěla poděkovat všem členům, kteří se na těchto akcích podíleli.

Sekce mladých mají i některé odborové svazy, jak spolupracujete?

Ne všechny sekce mládeže v odborových svazech jsou plně funkční. Často se setkáváme s informacemi, že v odborových svazech je málo mladých lidí, kteří by měli zájem o aktivní činnost. Nebo že základní organizace ani neví, že Rada mladých existuje. Naopak velmi dobrá je spolupráce s Mladými odboráři Odborového svazu státních orgánů a organizací. Ostatní sekce naší nabídky spolupracovat ještě nevyužily.

Odbory si připomínají oběti smrtelných pracovních úrazů a koronavirové pandemie

Dne 28. dubna odbory na celém světě tradičně uctívají památku obětí pracovních úrazů, nemocí z povolání a zraněných při práci. Letošní 28. duben byl dnem smutku nejen pro odbory, ale pro celý svět a silným varováním, jak nesmírně důležitá je ochrana zaměstnanců a všech lidí před nemocemi, zejména na pracovišti. Devastující následky koronavirové pandemie negativně už dnes ovlivňují budoucí statistiky úmrtí v práci.

Dnes a denně jsou zdravotníci, záchranáři, hasiči, policisté, učitelé, prodavači, lidé v dopravě, odpadovém a vodním hospodářství vystaveni pracovním rizikům nákazy, která může mít i fatální následky.

Riziko vážných pracovních úrazů a poškození zdraví bude existovat vždy. „Právě nyní na příkladu zaměstnanců ve zdravotnictví a sociálních službách, právě kvůli těmto skutečným lidem schovaným za čísly ve statistikách musíme toto riziko minimalizovat a ideálně smrtelným pracovním úrazům zcela zabránit,“ uvedl **Rudolf Hahn**, ředitel Státního úřadu inspekce práce.

Každoročně se v ČR stane kolem 45 000 pracovních úrazů s pracovní neschopností a zhruba stovka zaměstnanců v práci zemře. „V loňském roce zemřelo v ČR při práci 96 zaměstnanců, a i když

celkový počet smrtelných pracovních úrazů poklesl, k uspokojení to není. Nejde o čísla, ale o lidi, kteří se z práce už nikdy nevrátí ke svým blízkým. Při příležitosti letošního Mezinárodního vzpomínkového dne myslíme s úctou i na ty, kteří zemřeli na koronavirus vlivem svého nasazení na pracovišti. Nikdo by neměl umírat kvůli práci,“ zdůraznila **Radka Sokolová**, místopředsedkyně ČMKOS.

CO ŘEKLI **politici...**

... O VÝŠI PODPORY V NEZAMĚŠTNANOSTI

V důsledku opatření, která byla učiněna kvůli šíření koronavirové infekce, se ocitla řada lidí bez zaměstnání, někteří se přihlásili na úřad práce. Jak ale upozornil předseda ČMKOS Josef Středula, průměrná podpora v nezaměstnanosti je přibližně pouhých 6 000 Kč měsíčně, za což nelze důstojně žít. Co si o tom myslíte?

ALENA GAJDŮŠKOVÁ,
místopředsedkyně
sněmovního výboru pro
sociální politiku (ČSSD):

Tak to by bylo opravdu málo. Člověk by pak musel žádat o další dávky, například na bydlení a podobně. Výše podpory v nezaměstnanosti je první dva měsíce 60 % průměrného čistého výdělku žadatele, dále 50 %. Maximálně může žadatel měsíčně dostat 19 389 Kč. Velmi rozumím pocitu hořkosti zaměstnanců, když nyní slyší částky pro OSVČ a firmy. I u nich se jako sociální demokraté snažíme podporou sledovat udržení zaměstnanosti a jednáme o možné další podpoře zaměstnanců.

**MARKÉTA ADAMOVÁ
PEKAROVÁ,**
místopředsedkyně
sněmovního výboru pro
sociální politiku (TOP 09):

Vysoký počet lidí, kterým nezbylo nic jiného než se přihlásit na úřad práce, je výsledkem selhání vlády v pomoci zaměstnavatelům i živnostníkům. Pomocná opatření začala vláda dávat dohromady až několik týdnů poté, co zavřela provozovny a zakázala lidem vydělávat peníze. Jednotlivá opatření i podmínky žádostí vyhlášovala chaoticky, několikrát je měnila. Nyní, téměř dva měsíce od vyhlášení nouzového stavu, mnozí stále nemají slibované peníze od státu na účtech. Jsem si vědoma toho, jak nízká podpora v nezaměstnanosti je, a právě proto tlačíme na vládu a předkládáme jí konkrétní opatření jak maximum lidí ochránit před tím, aby se na úřad práce vůbec museli hlásit.

PETR BEITL,
člen sněmovního výboru
pro sociální politiku (ODS):

Průměrná výše podpory není relevantní údaj. Částka podpory vychází z poslední mzdy a mění se v čase. Mám za to, že podpora v nezaměstnanosti má vykryt dobu pro hledání nového zaměstnání, nikoli život bez práce.

LUCIE ŠAFRÁNKOVÁ,
místopředsedkyně
sněmovního výboru pro
sociální politiku (SPD):

Pokud je uvedený údaj pana Středuly přesný, a nemám o tom důvod pochybovat, tak platí následující. Jelikož výše podpory v nezaměstnanosti se pohybuje v závislosti na fázi tzv. podpůrní doby v rozmezí 45 až 65 procent poslední mzdy, znamená to, že tento nárůst nových nezaměstnaných je tvořen takřka zcela osobami, jejichž poslední příjem se pohyboval cca v rozmezí 5 000 až max. 15 000 Kč. To znamená, že jde o propuštěné zaměstnance pracující dříve buď na částečné úvazky, anebo na dohody mimo pracovní poměr, tj. na dohody o provedení práce anebo dohody o pracovní činnosti. Důvodem, proč tomu tak je, je zejména skutečnost, že propuštění zaměstnanci pracující dosud na dohody nemají v rámci pomoci osobám postiženým krizovými opatřeními souvisejícími s bojem proti pandemii koronaviru nárok na žádné existující kompenzace. Nemohou například ani čerpat ošetřovné, jestliže pečují o děti do 13 let z důvodu uzavření mateřských a základních škol. A jestliže vedle zmíněných dohod částečně podnikali jako OSVČ, nemají jako jediná skupina živnostníků nárok ani na tzv. kompenzační bonus. Opakovaně, avšak bezvýsledně jsem na tuto nespravedlnost upozorňovala ministryni práce a sociálních věcí Maláčovou. Podala jsem v tomto smyslu i několik pozměňovacích návrhů ke speciálním zákonům o sociální a ekonomické pomoci v rámci nouzového stavu, ale také bez úspěchu – hlasy poslanců ANO, ČSSD a KSČM byly zamítnuty. Je to velmi smutné, protože z největší části jde o nízkopříjmové matky samoživitelky, které léta tvrdě pracovaly, často na několik

úvazků, odváděly daně i pojistné a vládní moc je nyní přehlíží. Proto jim zbývá jediná možnost, žádat o – v jejich případě velmi nízkou – podporu v nezaměstnanosti, která ovšem ani nemůže pokrýt základní životní potřeby.

VĚRA KOVÁŘOVÁ,
členka sněmovního roz-
počtového výboru (STAN):

Za mou osobu mohu také pouze konstatovat, že je to málo, ale otázka je, zda k této částce není možné získat i další dávky či příspěvky.

MARTA SEMELOVÁ,
bývalá členka sněmovního
výboru pro sociální
politiku (KSČM):

Opatření, která byla přijata, aby se maximálně omezilo šíření koronavirové infekce, byla nutná a zabránila mnohem horší situaci. Vláda přijala i řadu opatření, kterými se snaží pomoci v této složité situaci lidem i firmám. Přesto se dá očekávat, že mnozí se ocitnou v zoufalé situaci i v následujícím období. Nebudou mít dostatečný příjem, zato se jim budou vršit složenky a dluhy, a to nikoli jejich vlastní vinou. Tyto ohrožené skupiny nesmí stát nechat bez pomoci, musí se o ně postarat. Je nutné rozjet ekonomiku, podpořit pracovní místa, zaměstnanost. Jinak hrozí značný nárůst lidí v chudobě a na ulici.

JANA MALÁČOVÁ,
ministřině práce
a sociálních věcí (ČSSD):

Průměrná výše podpory v nezaměstnanosti v březnu letošního roku činila 8 181 Kč. Jen pro srovnání uvádím, že v únoru 2020 byla průměrná výše podpory v nezaměstnanosti 8 250 Kč, v lednu 8 219 Kč a v prosinci 8 209 Kč. V každém případě jsem i přesto již opakovaně uváděla, že kvůli současné situaci vidím prostor pro navýšení podpory v nezaměstnanosti, pokud nezaměstnanost skokově stoupne.

(ac)

Pomohla proti nemoci COVID-19
české populaci?

Exkluzivně
pro Sonda Revue
odpovídá
přední český
klinický imunolog
Ivan Šterzl

**Jak imunita
denně válčí
o naše zdraví?**

proočkovanost

Prof. MUDr. Ivan Šterzl, CSc.

Zakladatel a čelní představitel imunoendokrinologie v České republice.

Působil jako vědecký pracovník v texaském Dallasu na neuro-imunoendokrinologickém

pracovišti fyziologického oddělení South Western Medical Center.

V letech 1997–2005 pracoval jako konzultant v Ústavu mikrobiologie

na Birminghamské univerzitě v Alabamě, v imunologickém

oddělení u prof. Jiřího Městeckého.

V letech 2001–2009 přednosta Ústavu imunologie a mikrobiologie 1. LF UK a VFN.

Nyní působí v Endokrinologickém ústavu, kde vede oddělení klinické imunoendokrinologie.

Byl také členem Výkonné rady Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče a významně se podílel na prosazení zrušení karenční doby.

Pane profesore, jedním z vašich argumentů pro zrušení karenční doby byla i hrozba možné pandemie, kdy právě přecházení nemoci první dny by mohlo mít velké následky. Takže karenční doba byla zrušena v pravý čas?

Zrušení karenční doby bylo zapotřebí již dávno a současná pandemie je toho jasným dokladem. V posledním článku v Sondách jsem dával za příklad především virové infekce, které jsou nejčastější příčinou zánětů horních cest dýchacích a často se v kolektivu šíří. Obtížně si v té situaci, která nastala, dovedu představit, že by nakažení toto onemocnění šířili z finanční nouze.

V dnešní době si všichni navzájem přejeme pevné zdraví, ale neměli bychom si nyní přát hlavně dobrou imunitu, která je základem toho, že jsme a budeme zdraví?

Nakazím-li se nemocí COVID-19, je rozhodující, pokud jde o průběh nemoci, v jakém stavu je můj imunitní systém, nebo je skutečně rozhodující věk?

Zde je zapotřebí se na chvíli zastavit. Vstoupí-li virus do organismu, imunitní systém rozpozná, zda patogen je vir, který se usídlí v buňce a bude ji poškozovat zevnitř, anebo bude v krvi a tzv. extracelulárních tekutinách a patogenem bude bakterie či parazit. Na základě tohoto poznání je v těle aktivován zánět, který podle typu infekce nastartuje odlišné typy imunitní reakce. Této první fázi se říká přirozená nebo vrozená imunita a je pokaždé stejná a nemá paměť. Tato imunitní odpověď trvá 5 až 7 dní.

Poté následuje adaptivní fáze, jež je specifická na patogen a má paměť, která se zpřesňuje. Napadenou buňku je třeba rozbít, aby vir neživila. V takovém případě se uplatní buněčná imunita, při níž T lymfocyty, tedy bílé krvinky, umějí napadenou buňku zničit. V případě parazita či bakterie nastupuje humorální imunita, kde se uplatní protilátky.

Máme tady však problém. T lymfocyty vycházejí z kostní dřeně, ale dozrávají až v brzlíku. Ten je nezbytný, aby se T lymfocyt seznámil s novým patogenem, na který si může vytvořit paměť – jako po vakcinaci – a nepoškodí vlastní buňky organismu. Bohužel brzlík postupně zaniká asi kolem 50 let věku. Potom organismus spoléhá na specifickou paměť na všechny patogeny, se kterými se do té doby setkal. Takže u zdravého staršího člověka se po napadení virem vytvoří zánět a může vir eliminovat z krve a extracelulárních tekutin, ale v buňkách zůstává. Na nově vzniklý patogen nevytvoří paměťovou imunitu, nebo jen velmi slabou a krátkodobou. Stejně tak po vakcinaci. Takže uvolní-li se vir z napadených buněk, může zánět probíhat od začátku.

Mohu si nechat zjistit, v jakém stavu je můj imunitní systém?

Samozřejmě, je řada laboratoří klinické imunologie, které mohou zjistit stav vašeho imunitního systému, ale nestačí pouze serologické metody stanovující např. protilátky. V tomto případě jsou důležité i metody buněčné imunity, např. metoda průtokové cytometrie, při níž lze u starších lidí zjistit rezervu vývojových složek T lymfocytů, které jsou snížené.

Lidstvo je od počátku své existence vystavováno nejrůznějším smrtelným pandemiím, ale když jednu vymytí, objeví se jiná. Vypadá to, že čím je lidstvo rozvinutější, tím rozvinutější schopnosti mají i nové viry, jako je tento.

Po COVID-19 může přijít i COVID-20. Znamená to, že lidstvo se musí připravit a naučit se s tím žít?

Patogeny jsou poměrně stabilní a pandemie je převážně dovozovou záležitostí. Mor z Asie, syfilis z Ameriky, tubera a pravé neštovice z Evropy do Ameriky. Vždy se jednalo o patogeny, domestikované v některé oblasti a dovezené do zemí, v nichž jsou pro populaci zcela neznámé, což je i případ onemocnění COVID-19. Bohužel tento virus je trochu zvláštní a nebudu diskutovat o jeho vzniku. Jeho schopnost přepisovat svou informaci je velice rychlá, navíc čtečka nepřesná a iniciační začátek velmi variabilní a nestabilní. Takže se dá předpokládat, že se budeme stále setkávat s novými a novými viry, které jsou vlastně chybnou kopií. Jediné v co můžeme doufat, je to, že jejich patogenita nebude stoupat a že nebudou dostatečně životaschopné a zaniknou samy.

Šíří se informace, že za tím, že v České republice má pandemie tak malé smrtelné následky, stojí vysoká proočkovanost naší populace ještě z minulé doby. Může to být pravda?

Ve své podstatě ano. Není to úmyslné, ale náhodné. Vždy jsem si myslel, že kombinace vakcín zvláště v dětském věku je nedobrá, protože všechny tyto nemoci najednou dítě nikdy nedostane. Když se vytvoří paměťová vakcinační imunita, tak všechny antigeny spalniček, neštovic a dalších chorob se promíchají a vytvoří se slabší imunita, ale také neuvěřitelné množství imunitních paměťových buněk, které v ten moment nemají význam, mohou se však náhodně uplatnit při setkání se zcela neznámým patogenem. Bohužel se ale zvyšuje i riziko autoimunity.

Jak se díváte na nejrůznější nabídky vitamínových koktejlů, které se nyní nabízejí na posílení organismu a jsou aplikovány infuzí?

Je řada vitamínů, které si sami neumíme vytvořit a pomáhají při průběhu infekce, jako např. antioxidanty. Takové doplnění vitamínů je určitě dobré, ale je nutno myslet na nebezpečí předávkování, a to především vitamíny rozpustnými v tucích. Něco jiného je vitamín D, který má přímé působení na imunitní systém a blokuje poškozování buněk T lymfocyty. Tyto jeho schopnosti se mohou uplatnit při brzdění přehnané destrukce buněk.

Koronavirové Sondy
do odborových svazů

**Krizovou
zkoušku odbory
zvládly**

**a vyjdou z ní
posíleny**

JOSEF STŘEDULA: Jsem hrdý na práci odborových svazů pod značkou ČMKOS

Redakce Sond přišla s výborným nápadem dát velký prostor odborovým svazům a poodhalit, jak se v této krizové době mimořádně vyrovnaly a vyrovnávají s dosud nepoznanou kritickou pandemií. Jednoznačně se ukazuje, že tam, kde odbory působí, je situace pro zaměstnance výrazně lepší. Nacházejí u odborů zastání a ty maximálně usilují, aby opatření na pracovištích co nejvíce eliminovala možnosti nákazy a zaměstnavatelé nezneužívali situaci a respektovali pracovní právní podmínky. Následující čtení přináší neuvěřitelnou mozaiku akceschopné organizace, která v této situaci obstála. Děkuji všem odborovým svazům a jsem hrdý na jejich práci pod značkou ČMKOS. Je zcela příznačné, že právě v této době obdržela ČMKOS ocenění Hrdinové boje s koronavirem od CZECH TOP 100.

DAGMAR ŽITNÍKOVÁ, předsedkyně OS zdravotnictví a sociální péče ČR: Obávám se, že určitě přijdou koronaturunely

Skutečnost, že odbory jsou pro zaměstnance zásadní, se projevuje průběžně, když ale nastane kritická situace, tak odbory pomáhají násobně. Náš odborový svaz sdružuje zaměstnance ze zdravotnictví a sociálních služeb. V době COVID-19 jde tedy o zaměstnance v první linii. Jak to vypadalo? Zdravotníci a pracovníci v sociálních službách nebyli zpočátku proti nákaze chránění. Chyběly osobní ochranné pomůcky, metodická doporučení, situace se měnila z hodiny na hodinu. Ministerstvo zdravotnictví zvládlo mimořádná opatření ve vztahu k obyva-

telům, ale nemocnice a sociální služby bohužel nevládly a nevládá. Přitom náš OS opakovaně ministerstvu zdravotnictví předával důležité aktuální podněty a informace z terénu. Kvůli nedostatku osobních ochranných prostředků jsme se nakonec obrátili na vicepremiéra Jana Hamáčka. Rozvoz tolik potřebných roušek, respirátorů a obleků začal fungovat až tehdy, když se do situace vložil právě on, za což mu patří poděkování.

Zavedli jsme krizovou komunikaci odborů

Začali jsme takřka 24 hodin denně komunikovat a pomáhat. Jen pár příkladů, co se osvědčilo. Odborovým organizacím a členům jsme průběžně zaslali důležité informace a doporučené postupy e-mailovou poštou. V e-mailech jsme

odpovídali na nejčastější dotazy, které jsme dostávali od našich předsedů a členů. Opakovaně jsme připomínali, že i v případě pandemie platí zákoník práce a další zákony. Odmítli jsme nebezpečnou práci bez ochranných pomůcek. Nesouhlasili jsme s 24hodinovými směny sester na ARO a na záchrankách. Řešili jsme a vyřešili právo rodičů z řad zdravotníků a pracovníků v sociálních službách na ošetřovně. Vydali jsme informaci, že nelze držet zaměstnance proti jeho vůli na pracovišti. Opakovaně jsme připomínali, že pokud je zaměstnanec v karanténě z důvodu kontaktu s pozitivním pacientem nebo spolupracovníkem, má právo na doplatek do plné mzdy nebo platu. Navrhli jsme zařadit COVID-19 mezi nemoci z povolání. Řešili jsme náhrady mezd a překážky na straně zaměstnavatele v případě lánů, kde nastaly naprosto neočekávané situace. Stále jsme připomínali zákony – navrhli jsme razantně zvýšit platby za státní pojištění (bylo schváleno) a požádali jsme premiéra, aby byl zaměstnancům v nemocnicích a sociálních službách přiznán za dobu mimořádného stavu zvláštní příplatek (na výsledek čekáme). Oslovili jsme hejtmany, aby zvýšili příplatky pro výjezdové skupiny zdravotnických záchranářských služeb. Snažili jsme se pomáhat také konkrétně – předávali jsme odborovým organizacím kontakty na firmy, které chtěly pomáhat pracovníkům v první linii.

Snížili jsme odvody organizacím za členy na ošetřovně

Řešili jsme i otázky související se členstvím v odborovém svazu a s činností zaměstnanců a funkcionářů OS. Upravili jsme pravidla pro poskytování darů ze svazového Zajišťovacího fondu, snížili jsme odborovým organizacím odvody za členy na ošetřovně. Naši pracovníci a právníci byli v nepřetržité pohotovosti, řešili jsme, co bylo třeba. Kdo by měl zájem, tak více podrobných informací najde na našich webových stránkách www.zdravotnickeodborny.cz

Co vše chtějí za pandemii schovat

Koronavirová doba ukázala mnohé. Na povrch vyplula jak pozitiva, tak negativa. Lidé se většinou semkli a vzájemně si pomáhají. Ale objevily se i situace, kdy šli lidé proti lidem, opět se našli ti, co umí využít a asi i zneužít cokoliv. Určitě přijdou i koronaturunely. Už teď je neuvěřitelné, co vše se dá pod pandemií schovat. Je to jako vždy, záleží na naší morálce a životních hodnotách, na našem přístupu k tomu druhému. Proto musíme další

vývoj bedlivě sledovat a reagovat na vše, co ještě přijde. Nezapomínejme, že prioritou jsou pro nás lidé práce.

Jsem moc ráda, že jsem součástí slušného a spolehlivého společenství, které chrání slabší. Společenství, kde je běžné a normální si navzájem pomáhat. ČMKOS a svazy současnou mimořádně těžkou situaci zvládají. Vážené kolegyně odborářky a kolegové odboráři, všem vám velmi děkuji za práci, za pomoc, podporu a přeji, ať z koronavirové zkoušky vyjdeme posíleni a hlavně ať ji přečkáme ve zdraví.

ZDENĚK ČERNÝ, předseda OS ECHO: Bez elektřiny a tepla by se život zastavil

Velmi rád bych prostřednictvím Sondy poděkoval všem, kteří bojují s pandemií koronaviru v tzv. první linii. Jde zejména o naše zdravotníky, hasiče a další profese kritické infrastruktury. Před všemi smekám za jejich odváděnou práci, odvahu a obětavost a rád tlumočím poděkování nás všech. Věřím, že pan premiér jistě dodrží své slovo a všichni tyto bojovníci z první linie budou patřičně odměněni a jejich práce

bude do budoucna náležitě oceněna. Nyní k našim dvěma sektorům – energetice a chemickému průmyslu.

Myslím, že není třeba nikoho dlouze přesvědčovat o skutečnosti, že bez dodávek elektrické energie by se život téměř zastavil. A právě s tímto vědomím řada energetických firem, a to zejména ve výrobě a distribuci elektrické energie, přijala taková opatření, aby tento úkol byl zajištěn. Společnosti, jako především ČEZ a E.ON, coby subjekty kritické infrastruktury zpracovaly své plány krizové a havarijní připravenosti, které zahrnují i řešení problé-

mů spojených s šířením zdravotních rizik. V rámci přijatých opatření byl kladen důraz zejména na omezení osobních kontaktů mezi zaměstnanci; u profesí, které to umožňují, byl zaveden home office. Došlo k uzavření informačních a zákaznických center. Ve významných objektech, především elektrárnách, bylo zavedeno pravidelné měření tělesné teploty nejen zaměstnanců, ale v podstatě všech vstupujících osob. Všechna opatření byla přijímána po konzultaci a projednání s příslušnými odborovými orgány a organizacemi. Problémy, které v začátcích nastaly zejména z nedostatku ochranných pracovních pomůcek, byly řešeny i ve spolupráci s Odborovým svazem ECHO. Např. Skupina ČEZ zahájila vlastní výrobu dezinfekce. Tam, kde byla zavedena izolace směn, je vyplácena zaměstnancům mimořádná odměna za dobu odpočinku v izolaci. Je také zajištěna možnost hlídání dětí v lokalitách, kde na zaměstnance nejvíce dopadlo zavření škol a školek a zaměstnancům s nařízenou karanténou je dorovnáována mzda do výše 100 % průměrného výdělku. Podobná mimořádná opatření jako ve výrobě a distribuci elektrické energie byla a jsou přijímána též v našich teplárnách. Příznám se, že mě trochu mrzí, že zajištění těchto služeb je považováno ze strany občanů za naprostou samozřejmost a nikdo nevidí a neocení maximální nasazení našich lidí na všech uvedených provozech v této složité a pro zdraví lidí nebezpečné době.

Krizové situace se vždy řešily ve spolupráci s odbory

Také v chemickém sektoru, kam se vedle vlastního chemického průmyslu řadí také průmysl farmaceutický, zpracování ropy, gumárenský a plastikářský průmysl, byl v počátečním období problém s dodávkami ochranných pracovních pomůcek. A právě zde náš odborový svaz ve spolupráci s příslušnými odborovými organizacemi pomáhal zajistit především potřebné respirátory a dezinfekce. Podobně jako v energetice, tak i v tomto sektoru přijali zaměstnavatelé po dohodě se svými sociálními partnery, odborovými organizacemi, mimořádná opatření směřující k zajištění výroby, zdraví zaměstnanců a především k zabránění nutnosti propouštění. Je jasné, že tato jednání ne vždy vedla ke stoprocentní spokojenosti, ale důležité je, že zatím vždy došlo k vzájemnému konsenzu.

Podle nám dostupných informací je v rafinerii v Kralupech, kde se vyrábějí pohonné hmoty, zajištěn standardní provoz. V důsledku pozastavení výroby aut došlo bohužel k závažným komplikacím v gumá-

renském průmyslu, a to především ve výrobě pláště pro osobní vozidla. Tento problém postihl hlavně společnost Barum Continental Otrokovice.

Přínosná pomoc od Zentivy

Jako dobrý příklad pomoci při řešení problému s nedostatkem léčiv na trhu bych rád uvedl např. přístup společnosti Zentiva, která po dohodě s ministerstvem zdravotnictví od poloviny měsíce dubna zahájila dodávky nového produktu s názvem Paraceta 500 mg (paracetamol), kterého je na trhu významný nedostatek. Tato společnost přijala i zvláštní opatření týkající se poskytování jídel pro zaměstnance ve výrobě, kteří zajišťují výrobu léčiv, a navíc zajistila pro zaměstnance tzv. svozové autobusy Zentiva.

Ve společnosti Czech Aerosol, kde se vyrábí tolik potřebná dezinfekce, byl za účelem zajištění výroby nastaven režim zvýšených požadavků na dodržování protiepidemických opatření. Díky pomoci základní odborové organizace a OS ECHO se zajištěním dodávek respirátorů FFP2 nedošlo ve společnosti Glazura k připravovanému omezení celkové výroby a díky této pomoci firma dokonce převzala nové zakázky z Itálie a Španělska, ale především byla zachována stoprocentní zaměstnanost. A takových či podobných příkladů by bylo z této doby možno uvést více. Myslím, že mohu s klidným svědomím konstatovat, že Odborový svaz ECHO je v této složité a mimořádné době nepřetržitě k dispozici všem základním odborovým organizacím a jejich členům. Poskytujeme trvale veškerý odborný servis a pomoc při řešení jejich problémů.

JAROSLAV SOUČEK, předseda OS KOVO: Obávám se, že tuto krizi opět odnesou zaměstnanci

Především musím říci, že ještě za deset let se budou odborníci ptát, co se mělo udělat v této situaci a neudělalo. Na nějaká jednoznačná hodnocení a závěry je hodně brzy a já se jich nechci dopouštět. Ovšem i během těch zhruba dvou měsíců pandemie jsme získali zkušenosti, které leccos vypovídají o české společnosti, o fungování nebo často i nefungování ekonomiky, o politice. Budu doufat, že nás to poučí a vezmeme to jako příležitost, jak se přiro-

zeně oprostít od nefunkčních nebo dokonce přímo škodlivých modelů.

Nikoliv ojedinělé excesy i příkladná spolupráce

Premiér i ministr průmyslu dali v počátcích pandemie signál, že ten, kdo má zakázky, má suroviny a subdodávky, měl by dál vyrábět, a kdo tak neučiní a přeruší výrobu, nedostane od státu žádnou pomoc. Zaměstnavatelé to vzali jako argument, aby mohli nutit lidi přes všechna rizika dál chodit do práce. A to v situaci, kdy nebyly ochranné roušky ani dezinfekce, zatímco oni sami si naordinovali práci z domova, případně se zavřeli ve svých kancelářích, někde dokonce s dveřmi oblepenými igelitkem. V takové situaci nutili manuálně pracující zaměstnance, aby chodili do práce a pracovali v podomácku vyrobených rouškách osm, ale někde i dvanáct hodin. Dokonce jim hrozili, že pokud si sami neseženou nebo neušijí roušky, nepustí je do firmy a nebudou jim platit žádnou náhradu mzdy. Nešlo o nějaké ojedinělé excesy – všechny tyto případy náš odborový svaz zdokumentoval.

Zatímco někteří zaměstnancům nepokrytě vyhrožovali a z firmy učinili cosi jako pracovní tábor, jiní zaměstnavatelé společně s odbory zajišťovali a stále zajišťují maximum ochranných opatření. Velká část zaměstnavatelů od počátku plynule komunikovala se svými odboráři a průběžně reagovala na měnící se situaci. V některých podnicích se zajišťování roušek chopily naše základní organizace, některé firmy na šití roušek samy vyčlenily část zaměstnankyň. My na centrále OS KOVO jsme po dohodě se zaměstnavateli v textilu (ATOK) začali zprostředkovávat dodávky roušek do firem. V autoprámyslu postupně přerušilo alespoň načas výrobu 21 zaměstnavatelů. S pomocí našich regionálních pracovišť jsme vytvořili informační systém s neustále aktualizovanými daty, který jednotlivým podnikovým odborům umožňuje reagovat na měnící se situaci. Na našich webových stránkách jsme také zřídili spe-

ciální odkaz, na němž naši svazoví experti odpovídají na dotazy široké veřejnosti. Některé firmy bychom mohli dávat za vzor krizového managementu a zodpovědnosti. Velmi rychle zajistily nejen roušky, dezinfekci a měření teploty, ale nainstalovaly také oddělené plexisklové kóje na jídelních stolech izolující jednotlivé strážníky, zavedly přestávky na hygienu, speciální režim stravování atd. Z technických důvodů ale nebylo možné všude aplikovat bezpečné odstupy mezi zaměstnanci ve výrobě.

Klobouk dolů před zaměstnanci v rouškách

Ovšem to, co musím v této mimořádné situaci zdůraznit, je role, přístup a zodpovědnost samotných zaměstnanců v této výjimečné situaci. Klobouk dolů před všemi zaměstnanci a zaměstnankyněmi, kteří pracovali a stále manuálně pracují s rouškami na obličejích plnou pracovní dobu, mnohdy v podmínkách, které jsou i bez roušek na tváři velmi obtížné. Riskují své zdraví a jen jejich vůle dodržovat ochranná opatření vedla k tomu, že na pracovištích nedošlo k masivnímu rozšíření nemoci COVID-19.

Tato krize také kromě evidentního rozdělení firem na podnikatele a „podnikavce“ přinesla zřetelný obrázek nepřipravenosti naší země na krizové situace, pokud jde o dopady na zaměstnance. Výše ošetřovného a podpory v nezaměstnanosti a podoba konečně zavedeného reálného kurzarbeitu jsou z pohledu udržení kupní síly zaměstnanců nedostatečné a v budoucnu přinesou ekonomice naší země vážné problémy. Pro nás všechny, společnost i ekonomiku, je v tuto chvíli alfou i omegou zabránit tomu, aby se lidé, kteří dnes nesou největší tíhu pandemické krize, nepropadli do chudoby. To v tuto chvíli reálně hrozí.

ZDENĚK JINDŘICH OBERREITER, předseda OS hasičů: V první linii jsme od začátku

O společenské prospěšnosti práce hasičů, zejména v krizových situacích, nikdo nepochybuje. Průzkumy veřejného mínění zařazují zejména profesionální hasiče na přední místa. Hlavně za ně mluví jejich práce, například likvidace povodní, velkých požárů, sesuvů půdy na Moravě nebo

i nasazení mobilních laboratoří při „liho- vé“ aféře.

V nynějším nouzovém stavu to jsou zejména hasiči, kdo jsou nasazováni do tzv. první linie. Velký objem práce zajišťuje logistika ochranných prostředků. Od prvních přistání letadel s ochrannými prostředky již vyložili náklady roušek, masek, ochranných štítů, testovacích souprav a dalšího materiálu z více než čtyřiceti letadel. Následně ochranné pomůcky odvezli do skladů. Ze skladů pak krajské hasičské sbory zásobují nemocnice, krajské i místní úřady. Málo známá je skutečnost, že v každém okrese hasiči zřídili dekontaminační stanoviště. Jsou na nich dekontaminovány a dezinfikovány prostředky Policie ČR, ZZS i HZS

včetně mobilní techniky, nasazené při zásahu, kde bylo podezření na kontaminaci nemocnou osobou.

V plném nasazení je běžné na území ČR v 240 hasičských stanicích ve třech směrech na šest a půl tisíce hasičů. V době, kdy se nemoc nejvíce šířila, jsme měli více než 30 hasičů pozitivních a téměř 250 v karanténě.

Kromě běžné práce musí hasiči v minimálních početních stavech plnit i mimořádné úkoly, což vyplývá ze zákona o hasičském záchranném sboru. Jde právě o pomoc v případech, jakou je koronavirová krize. K takovým úkolům jsou vycvičeni, mají ochranné prostředky, plnění úkolu však nesmí ohrozit jejich běžnou činnost.

Poděkování za mimořádné nasazení patří všem hasičům, dovoluji si však uvést jeden ze zásahů, při kterém hráli mimořádnou roli. Jednalo se o domov se zvláštním režimem v Břevnici na Havlíčkovobrodsku. Jejich pomoc byla ryze nezdravotnická. Zajišťovali například dezinfikování prostoru, roznášení stravy a běžnou údržbu. K dispozici zdravotnickému personálu a klientům byli vždy tři příslušníci v nepřetržité službě. Směny se střídaly po 24 hodinách. Po každém opuštění domova hasiči prošli důkladnou dezinfek-

cí. Kromě ochranných pomůcek měli na místě i týlový kontejner a stany. Týlový kontejner jim umožnil být zcela soběstačnými, měli v něm veškeré potřebné záležitosti. Dva stany hasičů zůstanou v areálu domova i nadále k dispozici personálu a budou sloužit k dezinfekci. Všechny devět našich lidí bude po ukončení činnosti otestováno PCR testem.

LUBOŠ POMAJBÍK, předseda OS dopravy: Bez kamionů by se zhroutilo zásobování

Řidiči autobusů zůstali v první kritické dny opravdu v první linii a bez ochranných prostředků. Zajišťovali dopravní obslužnost, přitom odbavovali cestující, prodávali jim lístky, byli s cestujícími v bezprostředním kontaktu. Teprve po řadě jednání s hejtmany byl nastaven režim neodbavování cestujících a nepoužívání předních dveří. Přestože Odborový svaz dopravy trval na vybavení řidičů ochrannými prostředky,

ty nebyly na trhu, neboť je centrálně nakupeval stát a distribuoval je prostřednictvím krajů. Postupně došlo ke zlepšování situace a dnes už všichni řidiči ochranné prostředky mají. Ale počátek se rozhodně podepsal na tom, že pokud jde o profese, na špici v počtu nakažených koronavirem jsou společně se zdravotníky pedagogové a řidiči.

Z důvodu karantény a uzavírání škol a mnoha firem byl v řadě krajů a měst snížen rozsah dopravní obslužnosti. Z toho vyplývají i snahy zaměstnavatelů snižovat stavy zaměstnanců. Podmínky řidičů se výrazně lišily ve firmách, kde působí odbory, které nesouhlasily s nejnižší možnou náhradou mzdy ve výši 60 % a vyjednaly výrazně vyšší mzdu.

V opravdu velmi překerní situaci se nacházejí řidiči kamionů, kteří bez ohledu na všechna omezující opatření mají uděleny výjimky, aby mohli trvale zajišťovat zásobování prakticky všemi produkty. Kvůli opatřením jednotlivých států jsou vystaveni několikanásobnému čekání v desítkách kilometrů dlouhých kolonách bez zajištění základních sociálních podmínek, bez oceňování jejich práce na prvních stranách novin. Zásobování je přece samozřejmost a řidič pojedí kamkoliv bude vyslán a vrátí se zpět s potřebným nákladem. Jsou to stejní řidiči, kterým veřejnost často nadávala, že zdržují na dálnici. A ono se ukázalo, že bez nich by nefungovala ekonomika ani ve stávajícím velmi omezeném rozsahu!

Nesmírně složitá situace je v letecké dopravě. Uzemnění téměř všech letadel, faktické přerušení cestovního ruchu má zásadní dopad na všechna letiště. Vedení Letiště Praha vyhodnotilo situaci tak, že nestačí řešení prostřednictvím částečné nezaměstnanosti a využití programu Antivirus, a začalo s odbory vyjednávat o hromadném propouštění v rozsahu přibližně 15 % zaměstnanců.

OS dopravy je v této mimořádné situaci co nejbližší se svými členy, poskytuje trvale veškerý servis svým odborovým organizacím i jednotlivým členům, vede desítky jednání na všech úrovních. V této složité situaci v některých firmách probíhá i kolektivní vyjednávání. Přitom se v rámci možností připravujeme na dobu po odeznění stavu nouze. Všichni si uvědomujeme, že situace nejen v dopravě nebude stejná, jaká byla před koronavirovou krizí.

JAROSLAVA NESTĚROVÁ, OS pracovníků dřevozpracujících odvětví, lesního a vodního hospodářství v ČR: Naši členové v první linii možná nejsou tolik vidět, riskují však neméně

Stálým problémem posledních měsíců je postupující kůrovcová kalamita. Komplikovaný boj proti kůrovci dále zhor-

šil úbytek zahraničních i tuzemských pracovníků v lesích po vyhlášení nouzových opatření. Ministr zemědělství Miroslav Toman vyzval zejména studenty, aby se zapojili do lesních prací. Výzva zabrala, lidé se hlásí na brigády, nedostatek však bohužel přetrvává.

Nenápadná, ale velmi významná je práce našich lidí ve vodním hospodářství. Jak těch, kteří hlídají a regulují vodní toky, tak těch, kteří zajišťují zásobování obyvatel vodou. Jsou v neustálé pohotovosti, když je třeba, spí ve vodárnách.

Mimořádná situace nastala v počátku krize u zaměstnanců vodovodů a kanalizací. Zejména u pracujících přímo v kanalizaci, kde je zapotřebí mimořádná ochrana. Ochranných prostředků byl zoufalý nedostatek. Zde patří mimořádný dík ČMKOS. Ve spolupráci s jejím předsedou Josefem Středulou jsme život ohrožující stav řešili a výsledkem byla dodávka většího množství dýchacích masek od ministerstva vnitra. Velmi výrazně to pomohlo.

Ve Štětí nepřetržitě

Jiným příkladem obětavosti mohou být zaměstnanci papírny Štětí. Kvůli přibývajícím počtu nakažených osob navrhli vedení firmy, že zůstanou v práci nepřetržitě, i mezi směnami. Šlo o bezpečnější řešení pro jejich rodiny i kolegy. Vedení jim vyšlo vstříc, upravilo kancelářské prostory, aby mohli v papírně nocovat. Nepřerušila se výroba papíru ani dodávka tepla, které továrna produkuje pro město.

V současnosti jsme v jednom kole. Odpovídáme doslova na stovky dotazů a žádostí o právní pomoc. Snažíme se informovat i prostřednictvím médií, zejména elektronických, používáme hromadnou poštu. Odezva lidí je velmi pozitivní. S potěšením také říkám, že jsme se zatím nesetkali se zneužíváním situace ze strany zaměstnavatelů. Spíše vycházejí vstříc našim požadavkům na opatření snižující riziko přenosu nákazy, poskytují dezinfekci a podobně.

Pokud jde o kroky do budoucna, souhlasím s návrhy na mimořádné ocenění

zaměstnanců v první linii – lékařů, prodáváček, záchranářů a dalších. Jen připomínám, že mezi ně patří i mnozí členové našeho svazu. Možná nejsou na veřejnosti tolik vidět, riskují však neméně, bez nich by mnohé nefungovalo. Musíme jim vyslovit velký dík.

PAVEL BEDNÁŘ, předseda OS státních orgánů a organizací: **Krise prověřila flexibilitu státní správy i přístup k jejím pracovníkům**

Především je nutno zdůraznit, že bez státních zaměstnanců či samosprávy by veškerá opatření ke zmírnění dopadů koronavi-

rové krize na firmy, podnikatele, OSVČ či samotné zaměstnance nebylo možno realizovat. Na to bohužel média i politici zapomínají. Vláda svým usnesením o přijetí krizového opatření od 16. března uložila orgánům veřejné moci a správním orgánům, aby na svých pracovištích zahájily omezený provoz vyplývající z nouzového stavu. Usnesením z 9. dubna prodloužila platnost nařízení do 19. dubna, navázala i další opatření.

Po počátečních problémech s distribucí hygienických prostředků a ochranných pomůcek a s postupnou změnou organizace práce včetně převedení zaměstnanců do režimu home office místo jejich nucení vybírat si dovolenou se jak v úřadech státní správy, tak v úřadech samosprávy situace uklidnila. Tyto instituce pak již fungovaly bez větších problémů i v omezeném režimu. Od 20. dubna se postupně vrátily k normálnímu standardnímu chodu, ale

za přísnějších hygienických podmínek. Jako pro všechny občany, tak i pro vládu ČR a úřady státní správy a samosprávy koronavirová pandemie byla a je něčím, s čím nikdo nepočítal. Stát na tuto situaci nebyl připraven, nebyl zpracován krizový plán, vláda „vařila z vody“. Bohužel se při postupné realizaci všech opatření u vedoucích pracovníků projevilo, kdo má nebo nemá lidský přístup při zavádění nových prvků organizace práce, kdo je nebo není v tomto směru pružnější a kdo má nebo nemá sociální citění. Možná že pro některé to bude znít troufale, ale myslím, že by státní zaměstnanci i zaměstnanci samosprávy v první linii (tedy na územních pracovištích či městských a obecních úřadech) měli být finančně oceněni za práci, kterou ve složitých dnech vykonávali ku prospěchu všech.

Na druhou stranu se ukázalo, že změny v organizaci některých institucí jsou možné a že by nemusely být realizovány pouze v dobách krizových. Z toho by se měli poučit všichni, od vlády až po posledního vedoucího pracovníka.

ALENA CHLAPÍKOVÁ, předsedkyně OS pracovníků peněžnictví a pojišťovnictví: **Nové zkušenosti využijme k ochraně práv zaměstnanců**

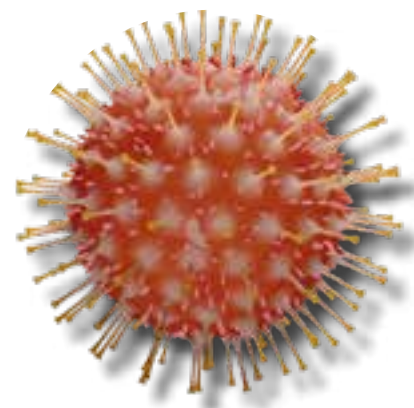
Současná mimořádná situace v době boje s nemocí COVID-19 ukázala, jak je důležitá spolupráce všech, odbory nevyjímaje. A že odbory nejsou přežitkem, jak se někteří lidé domnívali. Zaměstnanci více než kdy jindy v minulých týdnech zápolí s osobními i pracovními problémy. Jsem přesvědčená, že většina z nich poznala, že jsou jim odbory velkou oporou; jistě ocení jejich důležitost a úpornou práci v této náročné době i nejen během ní.

Také v našem odborovém svazu jsme okamžitě od počátku nouzového stavu zaujali jasný postoj k situaci ve finančnictví. Všemi možnými způsoby jsme informovali členy odborů i ostatní zaměstnance o jejich právech, tlumočili jim doporučení, která jsme získávali od jiných svazů, od Českomoravské konfederace odborových svazů či institucí jako je ministerstvo práce a sociálních věcí. Aktuálně řešíme dotazy zaměstnanců v rámci právní podpo-

ry a mám velkou radost, kdykoliv se nám podaří někomu pomoci/poradit. S obdivem jsme sledovali práci těch, kteří denně v první linii pracovali a pracují s plným nasazením, často nad své možnosti, a starají se o naši bezpečnost a zdraví. Jsem hrdá na naše členy a členky, kteří záchranáře, zdravotníky či policisty v první linii aktivně podporovali.

Dopady koronavirové pandemie mohou dotlačit podniky k zásadní změně chování nejen na přechodnou dobu, ale natrvalo. Mám na mysli rozšíření práce s daty na dálku a videokonference nahrazující služební cesty a osobní setkání. Zkušenosti z této krize nám nastínily, jak můžeme ještě více využívat moderní technologie. Brzy po vyhlášení nouzového stavu, když už bylo jasné, jak velké problémy přijdou, jsme apelovali na vedení bank a pojišťoven, aby úvahy o propouštění odložily až na dobu, kdy nejhorší krize opadne. Pracujícím i jejich rodinám by to mohlo způsobit velké, až fatální problémy a také omezit kvalitu servisu pro klienty. To budeme sociálním partnerům připomínat i nadále. Na úvahy o propouštění se bohužel musíme připravit. Pokud k němu bude docházet, uděláme vše, aby co nejméně zasáhlo náš resort a aby se jednalo férově s těmi, které postihne. Čeká nás nová doba, musíme využít předchozích i nově nabytých zkušeností k ochraně práv zaměstnanců.

ROSTISLAV PALIČKA,
předseda OS hornictví,
geologie a naftového
průmyslu:

**Spolupráce v podni-
cích zafungovala,
účastníme se
i krizového řízení**

V našem svazu jsou zastoupena různá odvětví – od těžby uhlí a nafty až po nájemní bydlení a zdravotní pojištění. Proto se situace kolem pandemie COVID-19 řešila různě, podle potřeb kaž-

dého resortu. Někde bylo možno přejít na práci z domova a omezit přímý kontakt mezi lidmi. Naproti tomu v provozech s velkou kumulací zaměstnanců lze doporučení vlády stoprocentně dodržet jen stěží. Mám na mysli těžební společnosti, kde se v koupelnách po skončení směny shlukují stovky horníků, totéž se děje na shromaždištích před sfáráním do podzemí.

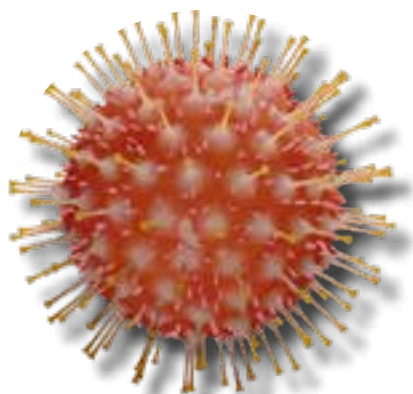
S vypuknutím pandemie se základní organizace ocitly před řešením nejrůznějších situací s dopadem na zaměstnance. Ať už to byly zrušené zakázky v zahraničí, nebo zamezení možnosti pracovat v ČR pro Slováky, Poláky a další zaměstnance, kteří k nám „pendlovali“ přes hranice. Bylo nutno dohodnout úpravy pracovní doby, například v OKD podstatná část zaměstnanců přešla na určitou dobu do třísměnného provozu s o hodinu kratší dobou bez vlivu na mzdu. Dále se musela zajistit bezpečná hromadná doprava zaměstnanců na pracoviště a z něj, obstarání respirátorů stanovené třídy a roušek a mnohá další opatření.

Společnosti zajišťující služby pro obyvatelstvo, například zásobování teplem, si

nemohou dovolit zastavit výrobu. Ani ty, pro které by přerušení znamenalo ohrožení bezpečnosti firmy. Zde chci zdůraznit, že zástupci našich odborů jsou přítomni v krizových orgánech těchto zaměstnavatelů, denně řeší problémy a rizika s tím spojená. Navzdory zmíněným komplikacím spolupráce v podnicích funguje, nemáme poznatky o zneužívání situace ze strany zaměstnavatelů. Signály například o snáhách schovat špatné ekonomické výsledky za pandemií k nám však docházejí z jiných oblastí.

**JINDŘIŠKA
BUDWEISEROVÁ,**
předsedkyně
OS zaměstnanců
poštovních,
telekomunikačních
a novinových služeb:
**Pošťáci v první linii
dobře obstáli**

Doba koronavirová se dotkla nás všech. Život, na který jsme zvyklí, se náhle dramaticky změnil. Nikdo si neuměl představit, jaká omezení nastanou, a nikdo nebyl na takovou situaci připraven. Také na poště chyběly na začátku pandemie ochranné prostředky, roušky, rukavice i dezinfekce. Pošťáci měli strach z kontaktu s veřejností, riziko nákazy hlavně na začátku pandemie bylo významné. Nejednou se doručovatel při předání doporučené zásilky mimoděk dozvěděl, že adresát, s nímž právě přišel do styku, má nařízenou karanténu. Bylo nutné změnit organizaci práce, jednali jsme s vedením

pošty o nezbytné ochraně zaměstnanců. Zdraví je přece to nejcennější, co máme. Poštovní pobočky změnilly otvírací dobu pro veřejnost tak, aby se pracovní týmy střídaly obden a osobně se nepotkávaly. Byla přijatá opatření i v oblasti doručování. Postupně se zaměstnavateli dařilo zajišťovat ochranné pomůcky, přesto byl velký nedostatek roušek. Naše odbory je také sháněly a zásobovaly pošťáky látkovými rouškami často i vlastní výrobou.

V rámci opatření proti nákaze COVID-19 byly uzavřeny mnohé provozovny, úřady omezily styk s veřejností na minimum. Na poště se pracovalo dál jen s malými změnami a práce jim naopak přibyla. Zavžené obchody vystřídaly nákupy v e-shopech, a tedy extrémní nárůst balíků. Pošťáci doručují tolik balíků jako před Vánoci, ale bez přípravy a posílení provozu, která tomuto období předchází. Část veřejnosti pošťáky kritizuje a vůbec nevnímá, že pracují ve vypjatých podmínkách i za chybějící kolegy, kteří ošetřují člena rodiny, starají se doma o školou povinné děti nebo jsou třeba v karanténě. Stres z velkého objemu práce a také zcela přirozený strach z možné nákazy je pro pošťáky velkou zátěží. O to více mne mrzí, že poštovní služby a pošťáci jsou v této době opomíjeni vládou, přestože naplňují beze zbytku obsah veřejné služby. Pošta patří do krizového řízení státu, ale je na okraji pozornosti.

Jsem ráda, že se nám podařilo se zaměstnavatelem dohodnout systém sociální pomoci pro pošťáky v tíživé finanční situaci zaviněné opatřeními v období nouzového stavu a odměny pro pošťáky pracující v první linii.

Poděkování patří všem, kteří zvládali svou práci ve prospěch druhých, a velmi mne potěšila obrovská solidarita, kterou jsme dlouho nezažili.

(V příštím čísle dostanou prostor předsedové dalších svazů.)

Byt ve společném jmění manželů

S manželkou máme byt ve společném jmění manželů. Mám vážné zdravotní problémy a jsem o hodně starší než manželka. Chtěl bych, aby manželka byla výlučným vlastníkem bytu. Jak to mám zařídit?

K tomu, aby byl byt ve výlučném vlastnictví manželky, musíte s manželkou uzavřít dohodu o zúžení společného jmění manželů. Dohodu s vámi musí sepsat notář, jedině tak bude právně účinná. Objednejte se tedy k notáři a ten vám celou situaci vysvětlí, nabídne možné řešení a dohodu s vámi sepíše. Přehled o notářích získáte na: www.nkcr.cz/seznam-notaru
Dohodu o zúžení společného jmění manželů pak musíte vložit

do katastru nemovitostí. To znamená, že podáte na předepsaném formuláři návrh na vklad práva do katastru nemovitostí a dohodu k návrhu přiložíte. Informace a formuláře pro návrh na vklad práva do katastru nemovitostí naleznete na www.cuzk.cz v sekci Je dobré vědět. Formuláře jsou rovněž k dispozici v tištěné podobě na každém katastrálním úřadu.

Sušárna i kolárna musí sloužit všem

Koupili jsme byt v domě, kde je kolárna a sušárna. Když jsme se dožadovali toho, abychom tyto společné prostory mohli také užívat, sdělil nám předseda výboru společenství, že tady prostě platí „kdo dřív přijde, ten dřív mele“. Jak se máme bránit? Nejde o to, že bychom do těchto místností neměli přístup, ale je v nich nepořádek a vůbec neslouží a ani nemohou sloužit svému účelu.

Půdy, mandlovný, prádelny, sušárny, kočárkárny, kolárny, sklepní kóje a místnosti nacházející se ve společných částech domu, které

nejdou vymezeny jako byt nebo součást bytu, tvoří společnou část domu, jak mimo jiné uvádí nařízení vlády č. 366/2013 Sb., o úpravě některých záležitostí souvisejících s bytovým spoluvlastnictvím, v ustanovení § 5 odst. 1 písm. i). Požádejte výbor společenství, aby vám umožnil nahlédnout do Prohlášení vlastníka, kde jsou tyto společné části domu vymezeny, a ověřte si, zda nejsou vymezeny některému vlastníku jako součást bytu, ale podle všeho by tomu tak být nemělo. Dále požádejte, aby tento problém byl zařazen na nejbližší jednání shromáždění vlastníků a tam požadujte, aby kolárna a sušárna byly vyklizeny tak, aby mohly skutečně sloužit všem, tak jak uvádí shora citovaný právní předpis.

Podnájem družstevního bytu a počet členů domácnosti

Jsem členem bytového družstva, s družstvem mám uzavřenu nájemní smlouvu, ale v bytě fakticky nežiju – bydlí tam moje matka a můj bratr. Družstvo po mně požaduje jakousi smlouvu, ve které bude uvedeno, že v bytě bydlí oni, a to včetně čísla jejich občanských průkazů a trvalého bydliště. Dále družstvo požaduje, abych za matku a bratra uhradil poplatek 1000 Kč za každého. Může takto postupovat?

Jako člen a nájemce bytového družstva musíte mít k podnájmu družstevního bytu souhlas družstva. Obvykle je podnájem upraven přímo ve stanovách družstva. Některá bytová družstva také přímo ve stanovách upravují vyšší poplatek za udělení souhlasu s podnájmem. Na to, zda je možné po členech družstva požadovat poplatek, se právní názory rozcházejí. Stanovy byly schvále-

ny, takže se podle nich musí postupovat. Vaše stanovy nemám k dispozici, takže do nich nahlédněte sám, jak máte podnájem ve stanovách upraven.

Uvádíte, že po vás družstvo chce „nějakou“ smlouvu. Družstvo po vás zřejmě chce podnájemní smlouvu. Obvykle se do smlouvy uvede jméno, příjmení, datum narození a trvalé bydliště podnájemců. Domnívám se však, že podnájemní smlouvu nejste povinen družstvu předkládat, vy ji totiž ani nemusíte mít v písemné podobě uzavřenu. Co však mít musíte, je souhlas družstva s podnájmem družstevního bytu. Musíte také družstvu oznámit počet osob, které bydlí v bytě, a to z důvodu placení záloh za služby spojené s bydlením. Podle občanského zákoníku o podnájmu platí, že pokud nájemce v bytě sám trvale nebydlí, může dát třetí osobě do podnájmu byt nebo jeho část pouze se souhlasem pronajímatele (bytového družstva).

Žádost o udělení souhlasu k podnájmu i souhlas s podnájmem vyžadují podle občanského zákoníku písemnou formu. Podle občanského zákoníku je také nájemce povinen pronajímateli oznámit počet členů jeho domácnosti. Znovu však opakuji, je třeba se řídit stanovami vašeho bytového družstva.

Na shromáždění vlastníků hlasuje jen jeden z manželů

Podle nějakého zákona prý existuje nutnost, aby při hlasování na shromáždění SVJ byli přítomni oba spolumahitelé (manželé), anebo plná moc druhého, bude-li přítomen jen jeden. Je to pravda? Pokud ano, musí být plná moc ověřená?

V případě spoluvlastnictví jednotky manželé sice není nutné přítomnost druhého z manželů na shromáždění vlastníků, ale i tak je třeba postupovat v souladu s občanským zákoníkem a určit, kdo bude za manžele jednat, hlasovat na shromáždění apod.

V případě jednotky, která je v podílovém spoluvlastnictví či ve společném jmění manželů, občanský zákoník v ustanovení § 1185 odst. 2 totiž upravuje povinnost spoluvlastníků/manželů určit společného zástupce, který bude vykonávat jejich práva vůči osobě odpovědné za správu domu (osobou odpovědnou za správu domu může být buď výbor společenství vlastníků, anebo správce, pokud společenství nevzniklo). Společný zástupce přítom nemusí být spoluvlastník jednotky nebo jeden z manželů, ale může jím být i jakákoli jiná osoba, kterou spoluvlastníci nebo manželé za tímto

účelem vyberou (a zmocní), tedy i osoba, která není členem společenství vlastníků.

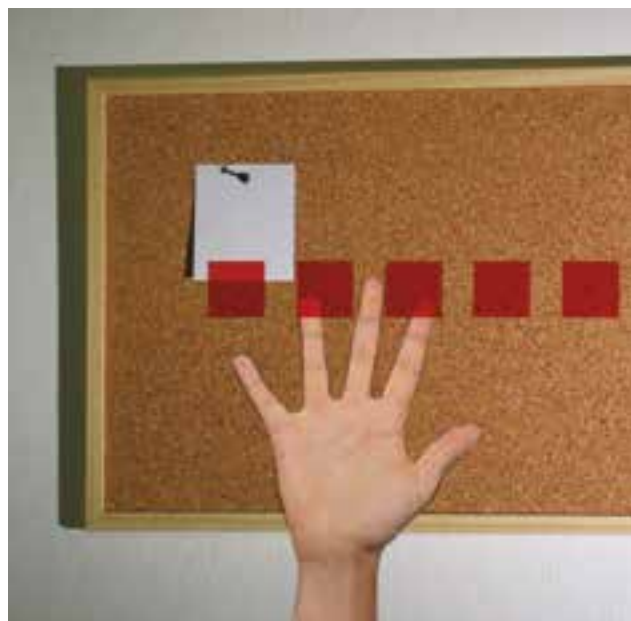
Toto speciální zmocnění by mělo být zachyceno v písemné formě (podpisy nemusí být ověřeny) a doručeno společenství vlastníků, aby vědělo, kdo „jednotku zastupuje“, jelikož společenství vlastníků má právo po spoluvlastnících/manželech vyžadovat informaci, kdo je společným zástupcem spoluvlastníků/manželů. Určení společného zástupce může – ale nemusí – být časově omezeno (např. na 1 rok), přičemž obojí doporučuji uvést v listině o určení společného zástupce s ohledem na předcházení možným sporům. Společný zástupce pak zastupuje spoluvlastníky nebo manžele vůči společenství, na shromáždění vlastníků a vykonává i další jejich práva, a to např. hlasování na shromáždění, příp. navrhování bodů programu shromáždění, reklamování vyúčtování služeb, komunikace s výborem společenství, hlasování per rollam apod. Nutno ale dodat, že jinak platí, že z právního jednání týkajícího se vlastnického práva k jednotce jsou všichni spoluvlastníci jednotky oprávněni a povinni společně a nerozdílně; jde tedy o solidární odpovědnost spoluvlastníků podle § 1127 občanského zákoníku.

Dotaz na domovní nástěnce

Obrátil jsem se na výbor SVJ s upozorněním, aby konal v jisté záležitosti. Kopie mého dopisu výboru SVJ byla vyvěšena měsíc na domovní nástěnce. Sdělení od výboru z jednání jsem obdržel pouze já. Na domovní nástěnce nebylo pro informaci ostatních spoluvlastníků k mému překvapení zveřejněno nic. Byl postup výboru správný?

Nevím, jakou praxi máte ve vašem SVJ, co se smí a co se nesmí na domovní nástěnce vyvěšovat. Obecně je známo, že domovní nástěnka by měla sloužit k vyvěšování běžných informací vlastníků jednotek. Domnívám se, že korespondence mezi vlastníkem jednotky a výborem SVJ na nástěnku nepatří. Pokud výbor chtěl podat informaci všem vlastníků, že jednal ve vaší záležitosti, mohl na nástěnku vyvěsit zápis ze zasedání výboru SVJ. Žádný právní předpis však tuto problematiku neupravuje a praxe jednotlivých SVJ je různá.

Dodávám, že na nástěnku nepatří údaje osobní povahy a ty, které by měly osobu poškodit či zesměšnit. Taková osoba se pak může bránit soudní cestou, popřípadě podáním podnětu Úřadu na ochranu osobních údajů.

VAŠE PRÁCE – ZAMĚSTNÁNÍ – MEZILIDSKÉ VZTAHY

Květen

HOROSKOP

od astroložky Jarmily Gričové

Jde o dny, které jsou sice krásné, ale které vám taky přinášejí starosti. Musíte se smířit s tím, že pracovní podmínky, které jste dosud brali jako jednu provzdu dané, se od základů mění. Navíc je potřeba, abyste se k tomu, co se děje, nejen vyjadřovali, ale abyste průběh událostí směřovali ve svůj prospěch. K vašemu překvapení to nebude zdaleka tak těžké, jak jste předpokládali.

BERANI

Hlavní potíže, s nimiž zápasíte, přinese Mars, který po celé období prochází Rybami. Zjistíte, že vy i vaši kolegové dostáváte od nadřízených jen střípky informací, což vás velice štve. Dáte se do špionážní činnosti a budete se snažit zjistit víc?

VÁHY

Připravte se na kolegy, kteří se vám začnou svěřovat s něčím, co s prací nemá vůbec nic společného. Vy je však musíte poslouchat a tvářit se přitom pokud možno vážně. Dobře víte, že je lepší, když se vypovídají vám, aby ostatní nic nevěděli.

BÝCI

Zejména na začátku období na vás působí jak stacionární Jupiter, tak stacionární Saturn. V práci toho budete mít až nad hlavu, ale vůbec vám to nevadí. Peníze navíc, které za to dostanete, vám velice pomohou. Navíc jste tak málo doma, že se s partnerem skoro nehádáte.

ŠTÍŘI

Jsou věci, s nimiž byste měli počkat. Optimální chvíle na řešení všeho, co dosud vypadá naprosto neprůchodně, přijde až po 28. květnu. Pak se vám bude dařit jak v práci, tak v soukromí. Navíc se můžete těšit na vylepšení svých financí. Nebude to o moc, ale to vám nevadí.

BLÍŽENCI

Těšte se na období, kdy kolem vás zavládne všeobecný zmatek. Všichni mají pocit, že by se měli k tomu, co se děje, vyjadřovat a průběh událostí hodnotit. Pokud si i za těchto podmínek zachováte chladnou hlavu a nenecháte se strhnout, bude to vynikající!

STŘELCI

Zásadní jev, který musíte zvládnout, je zatmění Měsíce, které probíhá ve vašem znamení 5. června. Dostane vás do situací, kdy se musíte probíhající událostem postavit čelem. Naštěstí to zvládnete bez problémů a tak, abyste mohli být sami na sebe hrdí.

RACI

Vaši pracovní i soukromou situaci zásadně změní Merkur. 26. května se dostává do vašeho znamení, kde pobude až do začátku srpna. Konečně máte příležitost i čas, abyste přemýšleli o změnách, které hodláte do svého života vnést. Výpověď byste však zatím dávat neměli!

KOZOROZI

O zajímavé nabídky se postará Jupiter, který se už 14. května obrací ve vašem znamení do zpětného chodu. Zjistíte, že pracovní nabídka, kterou jste nedávno odmítli, se zopakuje znovu a v ještě lepší podobě. Sáhnete po ní tak, abyste měli jistotu, že vám neuteče.

LVI

Váš život se poznenáhlu vrací k normálu. V práci není zdaleka tak dusno, jak ještě nedávno bylo. Když pronesete nějaký vtípek, kolegové vás nezmrazí pohledem, ale zasmějí se spolu s vámi. Kromě toho se vylepšuje ekonomická situace firmy, což vás těší ještě víc.

VODNÁŘI

I když situace opravdu není snadná, vy ji zvládáte na výbornou. Nesmíte však zapomenout, že se vám tak daří především díky podpoře svého partnera/partnerky. Dává vám najevo, že bude na vaší straně i v případě, pokud by se od vás odvrátil celý svět.

PANNY

Zajímavě na vás působí Merkur, jenž se 28. května dostává do Raka a probudí ve vás sklony skoro detektivní. Pod jeho vlivem nebudete věřit tomu, co uslyšíte, ale začnete ve všech výročích hledat jejich skrytý smysl. Tím, co najdete, budete velmi překvapeni.

RYBY

Mars, který po celé období prochází vašim znamení, se vám stará o neustávající příliv energie. Pracovní problémy řešíte rychle a dobře, nezahálíte ani doma. Přesto je potřeba, abyste si našli čas i na kvalitní relaxaci. Člověk k životu potřebuje víc než jen práci!

Dovolená v Česku je naším plánem

říká Sondám
ministřyně pro místní rozvoj
KLÁRA DOSTÁLOVÁ

V Česku tvoří cestovní ruch asi tři procenta HDP a přímo zaměstnává na 240 tisíc lidí. Většina hotelů i penzionů je však kvůli nařízení vlády už dva měsíce uzavřená. Ministřyně pro místní rozvoj Klára Dostálová přišla s nápadem, jak by se dal trh cestovního ruchu po skončení omezujících opatření rychleji oživit. Podstatou mají být rekreační poukazy pro zaměstnance a živnostníky, které by se daly odečíst z daňového základu.

Opatření by podle ministerstva mělo pomoci firmám působícím v cestovním ruchu zmírnit dopady omezení na jejich podnikání. Obdobný systém funguje na Slovensku již od ledna 2018. Vzbudil negativní reakce zejména u slovenských zaměstnavatelů. Vadilo jim, že pro podniky s alespoň 50 pracovníky je proplácení poukazů povinné. Systém navíc komplikuje účetnictví a zvyšuje papírování. Slovenské odbory rekreační poukazy jako benefit podporují, pouze kritizují, že neplatí pro všechny podniky. Odezva zaměstnanců je pozitivní. Služeb ubytovacích zařízení na Slovensku loni využilo 6,43 milionu hostů. Proti předchozímu roku to představuje nárůst o 14,9 procenta. Více než tři pětiny z celkového počtu ubytovaných hostů tvořili domácí návštěvníci. Slovenská vláda si tedy mohla mnout ruce, jak vše zafungovalo. To však bylo v době před koronavirovou krizí. Je takové opatření opodstatněné nyní u nás? V jeho prospěch hovoří například nedávný průzkum agentury CzechTourism, že na dovolenou v tuzemsku po skončení vládou nařízených omezení chtějí vyrazit až dvě třetiny Čechů. S ministřyní Klárou Dostálovou jsme hovořili o chystaných rekreačních poukazech i o dalších záměrech ministerstva jak podpořit oživení cestovního ruchu.

Na Slovensku může mít rekreační poukaz hodnotu nejvýše 500 eur (asi 13 430 korun), firma zaměstnanci přispívá 55 procenty (maximálně tedy 275 eury), zbytek platí pracovník ze svého. Podniky si pak mohou částku odečíst z daňového základu. Peníze se musí utratit ve slovenském hotelu nebo rekreačním zařízení. Jaké podmínky by měly platit u nás?

Poukázky/příspěvek na dovolenou jsou pouze jedním z motivačních nástrojů pro podporu a oživení domácího cestovního ruchu, na kterých pracuje ministerstvo společně s agenturou CzechTourism. Měl by se na nich finančně podílet stát, podnik i zaměstnanec. Záměr je takový, že firmy budou moci dát každému zaměstnanci voucher v hodnotě 10 000 korun, náklady si pak odečtou z daní. Suma je předběžná, podle našeho názoru by však byla již hodně motivační, aby ji lidé pro domácí turistiku využívali. Podmínkou je, podobně jako na Slovensku, že pracovník peníze utratí v některém z domácích hotelů. Podle našich odhadů by příspěvek na rekreaci mohly využít stovky tisíc zaměstnanců zejména v prvním období po skončení pandemie, protože určitě ještě nějakou dobu potrvá, než se naplno rozbehne mezinárodní turistika.

V Čechách by na rozdíl od Slovenska poskytování poukazů mělo být dobrovolné. Pokud ano, jak se jich zaměstnanci domohou?

Doba zkomplikovala podnikání, obzvláště je postiženo odvětví cestovního ruchu. Oživení však přijde, podnikatelé si budou chtít udržet osvědčené pracovníky nebo získávat nové, kvalifikované. Nezapomeňme, že před koronavirovou krizí bylo poskytování různých firemních benefitů snad nejpestřejší v historii. Jsem přesvědčena, že i tento si může získat oblibu a pomoci domácímu turismu. Dobrovolnost jeho poskytování zohledňuje skutečnost, že nemůžeme předvídat, v jaké kondici firmy z různých resortů skutečně budou. Zde vidím silnou pozici odborů, aby uměly vyjednat benefit tam, kde lidé budou mít zájem a firma prostředky.

Nebude poskytování poukazů příliš složité? Na Slovensku byla předmětem kritiky mj. administrativní náročnost.

Hledáme administrativně nejjednodušší řešení. Projekt pracovně nazýváme

Dovolená v Česku. Na stole je více variant, snažíme se společně s profesními svazy a dalšími odborníky najít tu optimální. Spolupracujeme například s Fórem cestovního ruchu, Asociací hotelů a restaurací a Svazem obchodu a cestovního ruchu. Zároveň hledáme inspiraci v zahraničí, vyhodnocujeme například „maďarský model“. Maďarsko vydává turistické karty, které se nabíjí penězi a lidé je mohou využít v lázeňství, někdo si zaplatí kemp, někdo si za to koupí ubytování v hotelu apod. Od zvoleného modelu se bude odvíjet finanční náročnost pro státní pokladnu. Projekt chceme brzy představit členům NERVu (Národní ekonomická rada vlády).

Odkdy by mohl být poukaz zaměstnancům poskytován?

Chtěli bychom vše stihnout tak, aby se podpora dala odstartovat již během letních prázdnin. Tedy v období, kdy, jak doufáme, se budou také otevírat ubytovací kapacity. Slibujeme si od něj, že by mohl rozvíjet odvětví cestovního ruchu zejména v regionech. Chceme pozitivně ovlivnit nejen tu letošní, ale i průběh sezóny 2021.

Budou moci rekreační poukaz využívat i živnostníci?

Jsem pro rovnoprávnost mezi živnostníky a zaměstnanci, legislativní detaily však zatím nejsou dopracovány.

A co státní zaměstnanci a zaměstnanci veřejné správy?

Předpokládáme, že bude poskytován zejména v podnikové sféře. Ve veřejné sféře se řídí poskytování příspěvků na rekreaci vyhláškou o FKSP. Po schválení tohoto benefitu se upřesní i možnosti použití FKSP.

Ministerstvo deklarovalo i přípravu dalších kroků ke zmírnění dopadů krize v cestovním ruchu. Mohla byste některé jmenovat?

Připravujeme úpravy Národního programu podpory cestovního ruchu v regionech, jeho prodloužení do roku 2022 a zesílení marketingové podpory prostřednictvím naší organizace CzechTourism. Opatření budou zapracována v mimořádném „krizovém“ akčním plánu na období 2020–2022. Tento propojí již existující Koncepti státní politiky cestovního ruchu a také připravovanou Strategii rozvoje cestovního ruchu České republiky.

To jsou strategické cíle, jejich detailní zpracování a plnění si vyžádá čas. Co konkrétního však podniká nyní třeba zmíněná státní agentura CzechTourism?

Náš první cíl byl, aby lidé nerušili své dovolené, ale pouze si posunuli termín. V druhé polovině března jsme ve spolupráci s Fórem cestovního ruchu připravili seriál foto příspěvků na sociální síti s výzvou „Změňte jen termín, nerušte cestu, zachraňte turismus. Máme vás rádi“. Fotografie zachycují turistické cíle všech krajů, jsou šířeny vlastními kanály agentury CzechTourism a volně k dispozici všem podnikatelům a regionům. Některé hotely jsou díky tomu plné až do října.

Chystáme kampaň #světovéČesko. V ní využijeme osobnosti, jako jsou Jaromír Jágr, Jaroslav Kulhavý nebo Gabriela Koukalová. Znamé tváře budou vystupovat ve spotech a představí se v roli „ambasadorů“ jednotlivých regionů. Cílem je ukázat méně známá místa a prodloužit sezónu až do října. Do kampaně se budou moci zapojit české regiony a podnikatelé. Celkový rozpočet je 20 milionů korun. Hlavním nástrojem ale zůstává cestovatelský portál Kudy z nudy. Všichni podnikatelé a regiony zde mohou zdarma publikovat informace o svých službách a akcích. Novinkou je mobilní aplikace Kudy z nudy – kam na víkend, kterou si každý může zdarma stáhnout do mobilního telefonu. Například na facebookové stránce tohoto portálu bylo připraveno více než tři sta virtuálních prohlídek českých turistických cílů. Pomáháme tak cestovatelům a výletníkům přečkat nouzový stav a zároveň je inspirovat k zajímavým výletům v blízké budoucnosti.

Vidíte nějaké poučení z tohoto složitého období, nebo možnost změnit něco na podporu cestovního ruchu v Česku do budoucna?

Češi na tuzemskou dovolenou jezdí hlavně do regionů mimo Prahu. A tady, kromě hlavní letní sezóny, nemají ani normálně vyprodáno. Důležité bude, aby regiony dokázaly nalákat hosty i mimo hlavní sezónu. Jako důležitý cíl vidíme lépe rozprostřít návštěvnost po dobu celého roku. Krajům s nabídkou cílenou zejména na cizince, což je především Karlovarský kraj a Praha, by mohl hodně pomoci právě program voucherů pro zaměstnance. Z průzkumu mezi provozovateli lázeňských a wellness služeb víme, že po krizi vzroste například zájem o pobyty spojené s péčí o zdraví, duševní a tělesnou kondici. I tam chceme směřovat naši podporu.

Dopady na ekonomiku řeší tři týmy expertů

Dopady koronavirové pandemie na tuzemskou ekonomiku v současné době řeší de facto tři týmy ekonomů – Národní ekonomická rada vlády ČR, expertní skupina při Ústředním krizovém štábu a nezávislý think tank KoroNERV-20. Jak se od sebe liší, co mají společného a k čemu by měly dojít?

Situace způsobená šířením koronavirové infekce a návaznými opatřeními si vyžaduje pomoc ekonomice, potažmo finanční situaci firem a peněženkám lidí, kteří ztlačně pocítili zastavení či zbrzdění práce a bez pomoci by se z toho nemuseli zmátořit. Vládě proto pomáhají i ekonomové. Došlo k situaci, kdy existují de facto tři ekonomické poradní orgány – činnost obnovila Národní ekonomická rada vlády ČR (NERV) a nově vznikly jednak expertní skupina při Ústředním krizovém štábu, kterou vede ředitel Centra pro globální hospodářskou politiku při Kolumbijské univerzitě v New Yorku **Jan Švejnar**, jednak nezávislý think tank KoroNERV-20. Obnovení činnosti vládní Národní ekonomické rady vlády ČR v dubnu oznámil vicepremiér a ministr průmyslu, obchodu a dopravy **Karel Havlíček** (ANO), v jehož gesci (za podpory Úřadu vlády a ministerstva průmyslu a obchodu)

NERV působí. „NERV bude mít za úkol identifikovat problémy ve fungování ekonomiky veřejného sektoru, konkurenceschopnosti české ekonomiky a připraví doporučení u strategických dokumentů, zejména Hospodářské strategie ČR, založené na dlouho budované vizi Česká republika: Země pro budoucnost,“ uvedl Havlíček.

Pomoci a zmírnit negativní dopady

„Tým se zaměří především na opatření v oblasti podpory podnikatelského prostředí a zaměstnanosti, finančního sektoru a veřejných financí, aby stát byl schopen dostát zajišťování poskytování veřejných statků a současně zmírnit negativní dopady propadu reálné ekonomiky,“ dodal ministr. Úkolem NERVu má být také vyhodnocení funkčnosti zachráněných opatření vlády – měl by navrhnout taková opatření, která by následně bylo možné realizovat v souvislosti s přípravou rozpočtu na rok 2021 s výhledem na dva následující roky, tedy až do roku 2023.

V Národní ekonomické radě vlády, kterou jmenoval vládní kabinet, jsou generální ředitel a předseda představenstva České spořitelny **Tomáš Salomon**, generální ředitel a předseda představenstva Komerční banky **Jan Juchelka**, hlavní ekonom Generali CEE Holding a bývalý guvernér ČNB **Miroslav Singer**, prezident Hospodářské komory ČR **Vladimír Dlouhý**, ředitel Centra pro globální hospodářskou politiku při Kolumbijské univerzitě v New Yorku **Jan Švejnar**, profesor CERGE-EI a člen Rady pro výzkum, vývoj a inovace **Štěpán Jurajda**, předseda představenstva a generální ředitel ČEZ **Daniel Beneš**, člen představenstva Škoda Auto **Bohdan Wojnar**, ředitel vnějších vztahů Coca-Cola **Petr Jonák**, nezávislý ekonom a bývalý zástupce České republiky ve Světové bance **Miroslav Zámečník**, hlavní ekonom Czech Fund **Lukáš Kovanda**, ekonom ČSOB a vysokoškolský pedagog **Tomáš Sedláček**, sociolog PAQ Research z Fakulty sociálních věd UK **Daniel Prokop**, zakladatel a generální ředitel Rockaway Capital **Jakub Havrlant**, předseda dozorčí rady O2 Czech Republic **Ladislav Bartoníček** a ekonomka **Ilona Švihlíková**.

Obsazení týmů se částečně prolíná

NERV pod sebou podle slov ministra Havlíčka koncentruje ostatní expertní

skupiny v resortech včetně ekonomické pracovní skupiny při Ústředním krizovém štábu. „Taky proto ve vládním NERVu mají být i lidé z těchto skupin, například Jan Švejnar, Štěpán Jurajda či Ilona Švihlíková. Hospodářská politika musí být řízena z jednoho místa, z vlády. Ale bude mít řadu pracovních skupin,“ doplnil vicepremiér.

„Nabízí se velká šance podpořit domácí ekonomiku, malé a střední podniky. Máme příležitost začít se zbavovat subdodavatelského postavení a stávat se finálními výrobci. ČMKOS loni přišla se studii Šance na přibližování našich mezd vespolek EU, kde je řada námětů, které se mohou hodit i na dobu ‚pokoronavirovou‘. Chceme se k ní s naším týmem odborníků vrátit. Jsem rád, že právě tito naši experti, jako třeba **Martin Fassmann**, **Tomáš Pavelka**, **Jaroslav Unger** nebo **Ilona Švihlíková**, se už objevují v týmech, které mají navrhnout řešení,“ uvedl v rozhovoru, který byl publikován v dubnových Sondách, předseda ČMKOS **Josef Středula**.

Optimismus lze vyvodit ze slov Jana Švejnara, která coby předseda expertní skupiny při Ústředním krizovém štábu poskytl v rozhovoru pro celostátní noviny Deník: „Jsem přesvědčen, že jakkoli to je pro podnikatele, živnostníky, menší a střední podniky bolestné, dá se to zvládnout. Máme výborný tým, sbíráme zkušenosti z celého světa, používáme komparativní metodu, věřím, že nabídneme účinné scénáře.“ Dále uvedl, že jedna skupina týmu spolupracuje s epidemiologi, „neboť primární jsou stále zdravotní otázky“, další skupina se zabývá modelováním ekonomiky podle vývoje epidemie. „Musíme vycházet z co možná nejpresnějších dat o nákaze, kde se nachází, jak se rozšiřuje, kde jsou její slabá místa. Když bude vláda zdatně pomáhat zaměstnancům a podnikatelům, aby se co nejméně zprětrhaly jejich ekonomické vazby, restart může být poměrně razantní. Podniky, které jsou jenom v útlumu, se dokážou na nohy postavit rychle, na rozdíl od těch, které zkrachují a musejí by začínat od základů,“ dodal mimo jiné pro Deník Jan Švejnar.

Překonání dopady pandemie

V nezávislém tělese KoroNERV-20 působí vedle bývalého guvernéra České národní banky **Mojmíra Hampla** také rektorka Mendelovy univerzity a předsedkyně Komise pro spravedlivé důchody **Danuše Nerudová**. Ta v médiích uvedla, že se jedná o neformální iniciati-

vu scházející se prostřednictvím videokonferencí, v níž jsou spojeny osobnosti z ekonomiky, veřejných financí, bankovníctví či školství, které se snaží najít možná řešení k překonání dopadů pandemie na českou společnost a její hospodářství. V tomto think tanku dále působí kupříkladu investor a někdejší kandidát na pražského primátora **Petr Stuchlík**, ekonom ČSOB a vysokoškolský pedagog **Tomáš Sedláček**, šéf EGAP **Jan Procházka**, předsedkyně výboru pro výchovu a vzdělávání pražského zastupitelstva **Mariana Čapková**, expert na vzdělávání **Bohumil Kartous** nebo epidemiolog z IKEMu **Petr Smejkal**. Jak už bylo zmíněno, někteří ekonomové působí ve dvou skupinách, Tomáš Sedláček dokonce ve všech třech. Ke KoroNERV-20 je kritický publicista a bývalý předseda zelených **Matěj Stropnický**: „Co se nazývá ‚širší platformou‘, je ve skutečnosti platforma názorově téměř jednolitá. Jako ve vládním týmu i zde usednou Sedláček nebo Mejstřík, zcela ale chybí odboroví ekonomové, o Švihlíkové ani nemluvě. Název ‚KoroNERV‘ upomíná na NERV z doby vlády Mirka Topolánka... Jinými slovy, tato platforma bude hájit pouze zájmy byznysu, možná i středního, ale rozhodně hlavně velkého. Tvářit se bude jako platforma ‚širší‘, v realu bude ale o dost ‚užší‘,“ uvedl v Deníku Referendum. Skupinu při Ústředním krizovém štábu naproti tomu považuje za ‚pravo-středolevý tým‘.

Při čtení stanovisek a doporučení KoroNERV je ale přece jen znát, že sociální aspekt nechybí ani tam. Skupina doporučila například okamžitou pomoc ohroženým rodinám s dětmi i formou (ne)podmíněného příjmu. „V případě rozhodnutí o uzavření škol do konce školního roku je třeba okamžitě navrhnout efektivní pomoc ohroženým rodinám. Nejen urychleným vyplácením ošetřovného, ale například poskytnutím (ne)podmíněného příjmu, jenž bude zčásti vázán na investice do vzdělávání,“ stojí v prohlášení. Ať už to najde odezvu, nebo ne, důležité je každopádně jedno, a sice aby z týmů vzešly recepty, které po nutných opatřeních na ochranu zdraví a životů naplno rozpumpují ekonomiku a důstojné žití. **Cíle, o které by mělo jít, trefně vyjadřují slova ekonomky Ilony Švihlíkové, která do minulého čísla Sond uvedla: „Hlavní je, aby vládní opatření zabránila propadu lidí do chudoby a aby bylo možné zabránit nenávratným škodám na výrobních kapacitách.“**

Doporučení k ochraně zaměstnanců a prevenci nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění COVID-19 způsobené novým koronavirem SARS-CoV-2

Používání ochranných prostředků dýchacích cest na pracovištích

Tato doporučení reagují na mimořádné opatření ministra zdravotnictví č.j. MZDR 15757/2020-2/MIN/KAN ze dne 9. 4. 2020, čímž navazují, konkretizují a doplňují povinnosti zaměstnavatele v oblasti prevence rizik ve smyslu zákoníku práce¹. Rozsah i způsob implementace těchto doporučení se zpravidla bude lišit vzhledem k provozní povaze či předmětu činnosti každého konkrétního zaměstnavatele. Realizace i samotná volba konkrétních doporučení tak leží na zaměstnavateli, přičemž jejich naplňování je nedílnou součástí pracovních povinností vedoucích zaměstnanců v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP).

Toto doporučení se netýká zaměstnanců, u kterých hrozí zvýšená pravděpodobnost kontaktu s nakaženými nemocí COVID-19. V případě těchto zaměstnanců musí být nebezpečí nakažení nemocí COVID-19 zohledněno v analýze rizik BOZP a následně příslušně řízeno.

Doporučení pro vybrané profese (např. lékaři, pracovníci v pohřebnictví, pracovníci COVID-centra, policisté a další) je uvedeno zde:

<https://koronavirus.mzcr.cz/doporučení-k-nosení-respirátoru-a-roušek-ústenek-a-doporučené-tridy-ochrany-pro-vybrané-profese>

Cíl mimořádného opatření

Cílem je používání zábrany proti šíření kapének od nosiče tohoto onemocnění tak, aby se v největší možné míře zamezilo komunitnímu přenosu onemocnění COVID-19.

Jak má být cíle dosaženo

Z toho důvodu se zakazuje pohyb a pobyt na všech místech mimo bydliště bez ochranných prostředků dýchacích cest (OPDC).

Co jsou ochranné prostředky dýchacích cest?

OPDC jsou prostředky zakrývající nos a ústa, jako je:

- respirátor,
- rouška,
- ústenka,
- šátek,
- šál,
- jiné prostředky, které brání šíření kapének².

OPDC jsou tedy prostředky, které brání šíření kapének směrem od uživatele OPDC.

Jsou OPDC osobními ochrannými pracovními prostředky?

OPDC nejsou osobními ochrannými pracovními prostředky (OOPP) a zaměstnavatel nemá zákonnou povinnost jimi zaměstnance vybavovat. I přesto doporučujeme na OPDC nahlížet obdobně jako na OOPP.

Je i nadále povinností zaměstnavatele poskytovat OOPP?

Ano, tato povinnost je stále platná.

¹ Jedná se o řešení svého druhu klíčových povinností zaměstnavatele v podobě vyhledávání rizik, zjišťování jejich příčin a zdrojů a přijímání opatření k jejich odstranění; opatření přijatá na základě níže uvedených doporučení v prevenci rizik jsou nedílnou a rovnocennou součástí všech činností zaměstnavatele na všech stupních řízení. Za prevenci rizik nutno považovat především zavedení funkčního systému řízení BOZP, pomocí kterého jsou vytvářeny podmínky pro snižování počtu nemocí z povolání včetně nemocí COVID-19.

² Například ochranný štít.

DOPORUČENÍ PRO UŽÍVÁNÍ OCHRANNÝCH PROSTŘEDKŮ DÝCHACÍCH CEST NA PRACOVÍŠTI

* Doporučení pro zaměstnavatele

1. Tam, kde musí být zaměstnanec vybaven OOPP k ochraně dýchacích cest, ověřit, že použitý prostředek plní i funkci OPCD. Tuto funkci plní především takové OOPP, které nejsou vybaveny výdechovým ventilem.
2. Aktualizovat analýzu rizik BOZP s ohledem na nová rizika:
  - spojená s užíváním OPDC (např. nebezpečí související s omezeným výhledem uživatele OPDC, zamříváním ochranných brýlí, zachycením tkaniček OPDC strojem),
  - spojená se zvýšenou pravděpodobností nakažení zaměstnance nemocí COVID-19 (např. u zdravotníků, zaměstnanců ve službách).
3. V případě, kdy analýza rizik BOZP identifikuje v souvislosti s užíváním OPDC nová nebezpečí, přijmout taková opatření, která tato nebezpečí nevyvolají.
4. V případě, kdy analýza rizik BOZP identifikuje zvýšenou pravděpodobnost nakažení zaměstnanců nemocí COVID-19, zajistit vybavení zaměstnanců OPDC, které tuto pravděpodobnost snižují³.
5. Pokud není možné, aby zaměstnavatel poskytl zaměstnancům vhodné OPDC, stanovit minimální požadavky na OPDC, které mohou zaměstnanci na pracovišti používat (např. zákaz používání dlouhých šál u točivých strojů).
6. V souvislosti s používáním OPDC umožnit v pracovní době zaměstnancům individuální přestávky na oddech, v rámci kterých si zaměstnanci mohou odpočinout od vykonávané práce zatížené povinností používat mimo bydliště OPDC, provést jejich výměnu a osobní hygienu (rukou a případně obličeje).
7. Pracovní tempo a organizaci práce přizpůsobit povinnosti používání OPDC.
8. Obeznamit zaměstnance se základními hygienickými zásadami při manipulaci s OPDC.
9. Pokud bude zaměstnavatel OPCD zaměstnancům poskytovat, stanovit bezpečný systém zpětného odběru těchto prostředků tak, aby se minimalizovala možnost přenosu případné nákazy (např. zřízením jednotného sběrného místa s označenými igelitovými pytlíky nebo kontejnery). Tento systém odběru je vhodné stanovit i v případě, kdy zaměstnavatel OPCD zaměstnancům neposkytuje. Pozor, použité OPDC mohou být kontaminovány, se všemi je potřeba zacházet jako s potenciálně infekčním materiálem!

* Další obecná doporučení pro zaměstnavatele

1. Před vstupem do areálu podniku pokud možno zajistit měření tělesné teploty zaměstnanců⁴.
2. Přestávky na jídlo a oddech nastavit tak, aby byl minimalizován kontakt zaměstnanců z jednotlivých pracovních skupin a bylo možné dodržovat rozestupy mezi jednotlivými zaměstnanci.
3. Práci organizovat tak, aby bylo možné dodržovat rozestupy mezi jednotlivými zaměstnanci.
4. Pracovní kolektivy maximálně ustálit a zamezit fluktuaci zaměstnanců mezi těmito kolektivy. V případě fyzicky náročných prací minimalizovat velikost pracovních kolektivů.
5. Na pracovišti poskytnout dezinfekční prostředky a zajistit dostatečné množství mycích a čisticích prostředků, jejichž spotřeba bude proti normální situaci zvýšena.
6. Upozornit zaměstnance na nebezpečí přenosu onemocnění

v souvislosti s tělesným kontaktem (např. podávání si rukou) či dotekem na kontaminovaný povrch (např. kliky, tlačítka výtahů apod.).

7. Proti normální situaci zvýšit intenzitu úklidu a hygienizaci pracovišť a dalších prostor, kde může docházet k šíření nákazy, za použití vhodných dezinfekčních prostředků.

Doporučení pro zaměstnance

1. V případě celodenního pohybu mimo bydliště mít k dispozici několik náhradních OPDC a jejich obměnu provádět podle potřeby.

2. Dbát zvýšené osobní hygieny (rukou a případně obličeje) a při manipulaci s OPDC postupovat podle doporučení uvedených zde:

<https://koronavirus.mzcr.cz/materialy-ke-stazeni>

www.szu.cz/tema/prevence/jak-nasadi-pouzivat-sundat-a-zlikvidovat-ustni-rousku

3. Kombinovat používání různých druhů OPDC (např. kombinace roušky a ochranného štítu).

4. Pro domácí výrobu OPDC používat takové materiály, které je možné dezinfikovat (např. vyvřít). Pro tyto účely jsou vhodné bavlněné látky.

5. Návodů a doporučení týkající se roušek je možné najít například zde:

<https://koronavirus.mzcr.cz/jak-ucinne-dezinfikovat-rousky>

<https://koronavirus.mzcr.cz/jak-si-jednoduse-vyrobite-jednorazovou-rousku-pro-osobni-pouziti>

Doplňek

Momentálně neexistuje dostatek vědeckých prací, které se věnují problematice ochrany před přenosem COVID-19.

Současný přístup je založen na omezení šíření aerosolů.

Podle doposud zjištěného je přenos způsoben:

- úzkým kontaktem s nakaženým (např. kontakt s ústy, pokožkou),
- aerosolovým přenosem tělesných tekutin (sliny, slzy, moč),
- pozřením kontaminované potravy.

Původce onemocnění, tedy virus SARS-CoV-2, byl detekován

také v moči a stolici. Toto je nutné zohlednit v rámci zvýšené potřeby hygienizace sociálního zařízení zaměstnavatele.

Inkubační doba onemocnění může být až 24 dnů.

V souvislosti s nemocí COVID-19 je také podstatné to, že infekční může být i jedinec, který nevykazuje žádné příznaky.

³ Posloupnost úrovně ochrany zaměstnance před rizikem nákazy nemocí COVID-19: respirátor FFP3 > respirátor FFP2 > respirátor FFP1 > chirurgická rouška > rouška*, ústenka*, šátek*, šál*, jiné prostředky, které brání šíření kapének* (*úroveň ochrany není známa, popřípadě se prozatím nehodnotila podle běžně užívaných norem).

⁴ Implikuje-li toto obecné doporučení zpracování osobních údajů zaměstnanců ze strany zaměstnavatele (např. prostřednictvím kamerových systémů), je nutno odpovědně zvážit nezbytnost a účelnost takového zpracování, jakož i dobu, po kterou je takové opatření realizováno; tato doba nemůže zpravidla překročit dobu trvání zhoršené epidemiologické situace (nouzový stav), v opačném případě je potřeba informovaného souhlasu zaměstnanců jako subjektu osobních údajů.

Německo v boji s koronavirem

Ve Spolkové republice Německo se nákaza koronavirem poprvé prokázala souběžně s Itálií, tedy počátkem února. Na rozdíl od katastrofy, která se odehrála tam, sousední země měla epidemii prvních šest týdnů, zřejmě hlavně díky pečlivému vystopování kontaktů nemocných a uvalování místních karantén, pod relativní kontrolou. Ještě třetí březnový víkend, kdy se u nás za čerstvě přijatého nouzového stavu zavíraly obchody a restaurace, měli nemocných na hlavu méně než my po zhruba stejném období od prvního případu nákazy do Velikonoc. Zhruba o týden déle Německo zůstalo pouze u doporučení a apelů na obyvatelstvo, poté přijalo podobná opatření k zabránění šíření nemoci jako Česko. Nošení roušek je v sousední zemi na pořadu dne až nyní. Odborníci a politici se dlouho přeli o jejich užitečnosti a kromě toho měli zábrany předepsat nošení něčeho, co je i u nich nedostatkovým zbožím. Povinnost roušky používat nyní platí v podstatě celoplošně, ale jen při vstupu do obchodů nebo MHD.

Také Německo v současnosti vede debatu o uvolňování přijatých přísných pravidel, která ale daleko více než ta česká zmiňuje rizika, která jsou s tím spojená, i fakt, že se vše k normálu zřejmě nevrátí daleko déle než jen příštích pár týdnů, protože protilátky má zřejmě pouze malý zlomek populace a vakcína ani lék nejsou v dohlednu. Celkově se zdá, že SRN má nákazu zatím jakž takž pod kontrolou. Při podobném počtu nakažených má asi jen čtvrtinu mrtvých, než kolik jich vykazuje například těžce zasažená Francie (i když jich pořád je přes šest tisíc). V Evropě země disponuje zdaleka nejvyšším počtem lůžek intenzivní péče na hlavu, velká většina z nich zatím není využita. Počet nakažených, kteří nákazu předají dál, se jim v dubnu podařilo stlačit pod jednoho, čímž by se epidemie pomalu zastavovala, nicméně po Velikonocích toto reprodukční číslo opět vzrostlo.

Podnětný i pro nás je zejména pohled na opatření, která Německo zavádí, aby se vyrovnalo se sociálními a ekonomickými dopady krize.

Silný sociální stát

První z věcí, kterou jakákoli podobná krize vyjeví, je otázka, jak robustní jsou sociální systémy toho kterého státu. Na jednu stranu sledujeme pohromu ve Spojených státech, kde je často možné dostat výpověď ze dne na den, kde je – pokud vůbec – zdravotní pojištění vázáno na pracovní poměr a dávky v nezaměstnanosti jsou minimální a jen po krátkou dobu. Nezaměstnanost v USA vystoupila skoro na 30 milionů lidí a pravděpodobně dál poroste, v důsledku čehož tak nemoc má daleko větší zničující důsledky než v zemích, jejichž sociální systémy takový šok umí odpružit automaticky, velkoryseji a po delší dobu. Německo je v tom dobrým příkladem.

Prvních 6 týdnů nemoci zaměstnavatel platí 100 procent příjmů, teprve poté nastupuje nemocenská placená z nemocenského pojištění ve výši 70 procent předchozích hrubých příjmů, nejvýše 90 procent příjmů čistých, a na nemocenskou má nárok i část OSVČ. Nemoc ani delšího rázu, jaký COVID-19 často

**Kateřina SMEJKALOVÁ
je politoložka,
pracuje jako vědecká
pracovnice v organizaci
Friedrich-Ebert-Stiftung**

vykazuje, tedy nejenže nemá likvidační důsledky, ale ani výrazněji neohrožuje životní standard zaměstnaných. Nadto zaměstnavatelé obvykle požadují neschopenku od lékaře až od třetího dne nemoci (aby zaměstnanci, kterým není dobře, mohli zůstat v klidu doma a nemuseli hned k lékaři); za současné situace může lékař přechodně napsat neschopenku až na sedm dní bez fyzické návštěvy, ale jenom po telefonické konzultaci zdravotního stavu.

Nárok na 100 procent příjmů po dobu až 6 týdnů existuje i v případě nařízené karantény a OSVČ mají v případě nařízené karantény nárok na náhradu ušlých zisků, která se počítá podle průměrných zisků z minulého roku. Určitým mínusem německého systému je nicméně to, že se neplatí jako u nás ošetrovné lidem, kteří musí zůstat s dětmi doma kvůli zavřeným školám. Doporučuje se jim individuální domluva se zaměstnavateli (home office, dovolená, neplace-

Sondy Revue vám ve spolupráci s nadací

FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG

přináší seriál článků
zaměřených na témata,
o kterých se v ČR
nediskutuje a nepíše.

né volno apod.), stát pouze zařizuje hlídání nepostradatelným zaměstnancům (zdravotníci apod.).

Vládní opatření proti ekonomickým dopadům

Spolková vláda schválila koncem března program o třech pilířích. Jednak pomoc podnikům (s důrazem na pomoc těm malým a středním, které tvoří páteř německého hospodářství, ale i OSVČ a velkým firmám) ve formě tzv. fondu pro stabilizaci hospodářství v celkovém objemu 600 miliard eur. Zahrnuje 400 miliard eur na garance půjček, 100 miliard eur na případné převzetí podílů nejvíce ohrožených strategických firem (k tomu docházelo v Německu již za minulé ekonomické krize – již nyní se rysuje, že vstup státu by mohla potřebovat např. masivně poškozená Lufthansa) a 100 miliard eur na refinanciaci státní banky KfW, která má poskytovat výhodné úroky.

Dále to je z hlediska objemu neomezený program výhodných státních půjček od státní banky KfW (s nízkými úroky, zjednodušeným přezkoumáním bonity a půjčkami až do výše miliardy eur na jednu obchodní skupinu – celkem tři různé programy pro různé cílové skupiny) poskytovaných prostřednictvím spořitelna a komerčních bank jejich zákazníkům. A v neposlední řadě lze vedle půjček a garancí pro půjčky žádat o okamžité nevratné příspěvky, např. na splacení nájmu provozovny – při velikosti podniku do 5 lidí jednorázově 9 000 eur, do 10 lidí 15 000 eur. Podmínkou je prokázat, že se podnik dostal do problémů až v koronavirové krizi (tj. nebyl v ekonomických potížích již k 31. 12. 2019). Podávání žádostí má být nebyrokratické, ideálně probíhat elektronicky a je kombinovatelné s jinými formami podpory (ale pozor: zároveň je možné, že prostředky, které budou seznány jako zaplacené navíc, bude povinnost vrátit).

Dalšími opatřeními je zrychlení procesu přiznávání dávek, takže se například dočasně vynechá komplikované testování majetkové situace, aby všichni potřební měli na zaplacení základních věcí; navyšují se počty personálu na pracovních úřadech a vylepšují možnosti elektronické komunikace. Prozatím není v plánu žádné snižování daní, ale různá ulehčování (snižování záloh, promíjení opožděných plateb, případné posunutí platby na žádost apod.).

Inovovaný kurzarbeit a odklad nájemného

Spolková vláda ve zrychleném procesu aktualizovala nástroj zvaný kurzarbeit, který se Německu osvědčil už při vyrovnávání se s minulou finanční a hospodářskou krizí. Jde o zkrácení pracovní doby v případě nedostatku zakázek, kdy pracovní poměr zůstane zachovaný a výpadek mzdy částečně dorovná stát z prostředků určených pro podporu v nezaměstnanosti (u bezdětných 60 procent a při alespoň jednom dítěti 67 procent čistých ušlých příjmů). Jeho hlavní výhodou je to, že pracovní místa zůstávají zachována, a tak při opětovném zotavení ekonomiky jde provoz rychle a nebyrokraticky obnovit. Dříve bylo k využití potřeba, aby nebyla práce pro minimálně třetinu zaměstnanců, nově je to jen 10 procent. Zároveň o příspěvek na kurzarbeit může být žádáno, když podnik nemá práci vůbec žádnou, tj. produkce nemusí být zachována ani zčásti. Může být vyplácen až po dobu 12 měsíců a nově platí i pro agenturní zaměstnance dané firmy. Pozoruhodné také je, že se příjem vyplácený v rámci kurzarbeitu nebude krátit o příjmy, které by zaměstnanci měli z práce v aktuálně obzvláště zatěžovaných a sěžejných odvětvích, kterou příjmu, zatímco budou na kurzarbeitu – to má cíleně podnítit k dočasné výpomoci v těchto oblastech.

Vláda též přijala odklad povinnosti placení nájmu, respektive dočasné zrušení neplacení nájmu jako důvod k výpovědi, a to jak pro nájemce v bytech, tak pro pronájem firemních prostor. Důležitým rozdílem proti podobnému českému opatření však je, že zatímco nájemníci u nás musí dlužné částky splatit do konce tohoto roku, což vyvolává oprávněnou kritiku, zda to je realistické, němečtí nájemníci – navzdory srovnatelně vysokým nájům, ale daleko vyšším mzdám – tak mohou učinit až do června 2022. Mají tedy dost času se z krize dostat a postupně si na splacení dluhu ušetřit.

Kromě toho se debatuje o zřízení fondu, ze kterého by se nájem dočasně splatily dřív, kdyby se jejich nezaplacením měl do problémů dostat pronajímatel. Faktem nicméně je, že v Německu daleko méně bytů k pronájmu vlastní jednotlivci, kteří jsou na příjmu z pronájmu závislí, než jak tomu je u nás, a naopak daleko více různé velké investiční společnosti, které v posledních letech velmi profitovaly z boomu na trhu s bydlením, tudíž se v Německu nyní má za to, že se podřízením nájemců mají podílet na řešení krize. Zároveň však v Německu toto opatření ulehčuje situaci daleko více lidem než u nás, protože zatímco u nás bydlí v nájmu asi jen pětina populace, v Německu to je zejména v některých velkých městech až 85 procent obyvatel.

Postoje a požadavky německých odborů

Nad rámec přijatých opatření vystupují německé odbory s různými dalšími požadavky. Stavějí se například proti rozsáhlejší daňové úlevám pro podniky nebo volají po distribuci poukazů či hotovosti domácnostem na konzum po vzoru Hongkongu. Kritizují situaci zaměstnanců ve zdravotnictví, kde panují na německé poměry nízké mzdy a personální podstav, a požadují navýšení odměn pro zaměstnané v systémove relevantních odvětvích. Institut pro makroekonomickou politiku think tanku německých odborů Hans-Böckler-Stiftung požaduje dočasné navýšení podpory v nezaměstnanosti a navýšení náhrady příjmu při kurzarbeitu až na 80 či 90 procent obvyklých příjmů. Odbory se také aktivně zapojují do debat o jednorázových či po delší období platných zvláštních odvodů z obzvláště vysokých příjmů a majetků k pokrytí nákladů řešení krize.

Mezinárodní vzpomínkový den připomíná oběti koronaviru

Nákaza COVID-19 podle evropských odborů ukázala, jaké může mít pandemie devastující účinky na život, zdraví, společnost a ekonomiku. Demonstrovala důležitost ochrany pracujících (a všech lidí) před nemocemi, zejména na pracovišti. Zdůraznila význam investic do dobré veřejné zdravotní péče, do dobrých podmínek pro zdravotnické pracovníky a další pracovníky v přední linii. Vystavena riziku je ale i řada dalších pracovníků. Mnoho z nich je v nejistých pracovních podmínkách, málo placených a neschopných čerpat volno kvůli nemoci – například i proto, že si to nemohou dovolit. Pandemie podle evropských odborů obnažila dlouhodobé problémy, které je třeba napravit. Lidé často nemají dobrou nemocenskou, dávky v nezaměstnanosti ani další dávky na ochranu mezd a také odpovídající ochranu zdraví a bezpečnost v pracovním životě.

Neuspokojivý stav dokládají i statistiky Mezinárodní organizace práce. Špatné praktiky v oblasti BOZP ochudí ekonomiku podle odhadu až o 4 procenta světového hrubého domácího produktu ročně.

Každý rok na celém světě:

- přijde o život kvůli pracovnímu úrazu nebo nemoci z povolání asi 2,3 miliony mužů a žen (cca 6 300 lidí denně),
- se stane zhruba 317 milionů pracovních úrazů (cca 868 tisíc pracovních úrazů denně),
- se eviduje zhruba 160 milionů nemocí z povolání.

Každých 15 vteřin:

- zemře jeden člověk kvůli pracovnímu úrazu nebo nemoci z povolání,
- se stane 153 pracovních úrazů.

Evropská rada selhala, práva pracujících jsou ohrožena

Skupina Zaměstnanci Evropského hospodářského a sociálního výboru (EHSV) silně kritizuje dosavadní reakci Evropské rady na situaci způsobenou pandemií. Zatímco infekce a úmrtí v Evropě přibývají,

Evropská rada podle skupiny selhala a nebyla schopna poskytnout jednotnou odpověď na současnou situaci. Skupina je znepokojena zejména tím, že v několika členských státech probíhá útok na kolektivní vyjednávání a práva pracujících.

Obzvláště alarmující je situace v Chorvatsku, předsedající zemi Evropské unie. Vláda tam navrhla urgentní legislativu k řešení situace, která má omezit klíčová pracovní a sociální práva. Některá z navrhovaných opatření by fakticky pozastavila kolektivní vyjednávání a umožnila zaměstnavatelům přijímat jednostranná rozhodnutí při snižování platů a zhoršování smluvních podmínek zaměstnanců. V Itálii sociální partneři dosáhli s vládou dohody, že kolektivní vyjednávání rozhodne o dávkách v nezaměstnanosti pro pracovníky, kteří nemohou pracovat kvůli pandemii. Krajně pravicoví politici však volají po zastavení tohoto vyjednávání.

Zaměstnanci EHSV důrazně odsuzují všechny tyto aktivity. Existuje naštěstí i řada příkladů, kdy odbory a zaměstnavatelé pracují společně se svými vládami na opatřeních na ochranu lidí, pracovních míst a zabezpečení mezd.

Rakouské odbory: Jenom poděkování nestačí

Rakouská odborová ústředna ÖGB zahájila podpisovou akci, jejímž cílem je prosazení zvláštní finanční odměny pro všechny zaměstnance, kteří se v době

Rakouské odbory prosazují odměnu tisíc eur pro zaměstnance, kteří se v době pandemie dále starají o nutný chod země

#MEHR ALS DANKE

Mezinárodní vzpomínkový den, kterým je 28. duben, je věnován památce těch, kteří zahynuli nebo byli zraněni při výkonu práce. Evropská odborová konfederace (ETUC) a Evropské odborové federace vydaly k tomuto dni prohlášení zaměřené na zvýšenou nutnost ochrany zdraví pracujících právě v době probíhající pandemie.

koronavirové epidemie starali a dále starají o nezbytný chod země. Odměna ve výši tisíc eur, a to bez zdanění, by měla být vyplacena z balíčku pomoci rakouské spolkové vlády. Ve zdůvodnění ÖGB se uvádí: „Zaměstnanci obchodu, zdravotnictví, veřejné dopravy, na stavbách, na poštách, v nezbytné výrobě, úklidu měst a svozu odpadu a v mnoha dalších oblastech jsou nyní vystaveni mimořádnému tlaku a jejich výkony jsou vyšší než jindy. Často mají přesčasy, fyzicky i psychicky jsou už vyčerpáni a přispívají k tomu, aby život v době krize probíhal pokud možno co nejnornálněji. Bez nich bychom nyní stáli před kolapsem.“

Je hezké vidět, že jejich práce je nyní oceňována, je jim vyjadřována solidarita formou potlesku a v naší zemi probíhá řada různých děkovných kampaní. Toto poděkování je důležité, ale je třeba je ocenit víc.“

Podle ÖGB by koronavirovou tisícovku měli dostat „všichni, kdo během pandemie museli a dále musejí opouštět své domovy, museli jít do práce a byli nebo jsou kvůli tomu vystaveni většímu riziku infekce. Těmto hrdinům a hrdinkám krize tato tisícovka přísluší jako zvláštní bonus. I vlna solidarity mezi obyvateli ukazuje, že si toto uznání zaslouží“.

„Rovněž naše expozice jsou v současnosti, stejně jako jiné kulturní instituce v ČR, uzavřeny pro veřejnost,“ uvedl pro Sondy vedoucí odboru pro styk s veřejností Národního technického muzea Jan Duda. „Na internetových stránkách muzea ale všechny zájemce zveme k virtuální prohlídce několika expozic včetně oblíbené Dopravní haly. Formou reportáží České televize přiblížíme naše akce a výstavy a v publikacích muzea, které je možné si objednat přes e-shop, najdou mnoho zajímavého i nároční zájemci.“

Národní technické muzeum žije!

„Z důvodů současné obtížné situace způsobené koronavirovou epidemií expozice a výstavy Národního technického muzea utichly. Jindy živé muzeum plné dětí i dospělých návštěvníků je nezvykle prázdné. Jsme tu ale stále s vámi. Přijměte pozvání na prohlídku muzea na našich internetových stránkách a sledujte naše další aktivity,“ doplňuje generální ředitel **Karel Ksandr**.

Výstavy virtuálně i na papíře

Na internetových stránkách Národního technického muzea (www.ntm.cz) je možné virtuálně vstoupit do expozice Doprava, Fotografický ateliér, Astronomie, Tiskařství či Architektura, stavitelství a design a prohlédnout si prostředí a exponáty těchto známých expozic.

„Reportáže České televize podrobně přibližují již proběhlé akce a výstavy Národního technického muzea, jako např. mimořádnou jízdu Prezidentského vlaku z roku 2018, ale i současné výstavy, které jsou nyní bohužel uzavřeny, jako Fenomén Jawa aneb Jawa, jak ji neznáte, Technika v diktaturách a Sláva amatérské fotografie,“ říká **Jan Duda** a upozorňuje také na nabídku e-shopu. „Doporučit můžeme několik posledních publikací, především dlouho očekávanou knihu **Petra Kožíška** *Automobily v českých zemích* o unikátní automobilové sbírce muzea nebo objemnou kolektivní monografii *Fenomén Ringhoffer: Rodina, podnikání, politika*, která je mimořádným příspěvkem k historii hospodářství v českých zemích.“

Nově je zpřístupněna též speciální aplikace k výstavě Fenomén Jawa aneb Jawa, jak ji neznáte. Projít si ji můžete na dálku s jejím autorem, odborníkem na motocyklovou historii **Arnoštem Nezmeškalem** a v krátkých komentářích se dozvědět mnoho zajímavého

k 25 vybraným motocyklům. Aplikace si lze stáhnout do mobilu z platformy TourStories, což je digitální průvodce pro galerie, muzea, hrady, zámky a města.

Myslíme na školy i na rodiny s dětmi

Národní technické muzeum pořádá také velké množství programů pro školy.

„Tematicky vycházíme

z obsahu oblíbených edukačních programů. Připravené materiály jsou uzpůsobeny pro práci z domova, práce s nimi je možná přímo na počítači, není třeba je tisknout,“ vysvětluje Duda. Podklady obsahují různé aktivity, které je možné zkusit za pomoci doma běžně dostupných materiálů. Pedagogové tak mají možnost zaslat žákům pracovní listy vhodné k doplnění učiva nebo vyzkoušení různých experimentů. Vyplněný list žák pouze uloží a zašle zpět.

Pro rodiny s dětmi pak muzeum připravilo deskovou hru související s již zmiňovanou výstavou věnovanou značce Jawa. Je zajíma-

vě výtvarně pojata a zve k rozptýlení i poučení hráčů, kteří se při ní stávají motocyklovými závodníky. Zábavnou formou poznávají historii firmy Jawa a jejích výrobků. „Hra probíhá obdobně jako známé Člověče, nezlob se. Je volně ke stažení ve verzi pro tisk na formát papíru A3. V domácích podmínkách oceníte verzi pro tisk na dvě strany A4, které lze jednoduše slepit,“ doplňuje Jan Duda.

	nádoba u studny	koryši	beduínský plašť	1. ČÁST TAJENKY	španělský určitý člen		Helenin mileneček	protiklad	vada	anglicky nebo	2. ČÁST TAJENKY		ženské pohlavní orgány	mužské jméno	krátké kabátky
okolky						klid						dědina			
izolovaný drát						zvukové zařízení opuštění prostoru									
chvost					zranění německý automobil					otázka na množství náhle					
římská šestka			chininový nápoj stolní hra						parenteze studijní pobyt						
	újma	psaní pomalu stékat						sešití rány pilíř						bavič	fobie
díže						otisk lesní zvíře							slepíčí slabika německé pobřeží		
mužské jméno						podě- stýlka český herec						luštěnina háj			
kopie					šperk chem. zn. molybdenu					morda autozn. Polska					
stupeň vyspělosti v judu				jídelniček					barvení vlasů						
a sice				střešní žlab					vstupenky						

V čase koronaviru nejednoho z nás tíží další problém. Takřikajíc – co s načatým večerem. Kina, divadla nebo galerie začaly fungovat jen v omezeném režimu. Nejlepší čas sáhnout tedy po knize. Novinář a spisovatel František Mandát nám před časem naservíroval svou obsáhlou knihu zahraničních zážitků a reportáží, pro které si během času dojel do osmi desítek zemí světa. V tak širokém záběru u nás ještě nic podobného dosud nevyšlo.

Mandátův literární otisk jeho cest se příznačně jmenuje *Kamínky z toulavých bot*. Obsáhlou publikaci, čtivě napsanou a bohatě ilustrovanou autorovými fotografiemi, vydalo nakladatelství BMSS-START. Mandátovo putování začíná v Pchanmundžomu (nachází se v korejském demilitarizovaném pásmu) v květnu roku 2010, pokračuje

přes USA, Mexiko a Austrálii a zavede nás i do bývalého SSSR a Finska. Přes Vietnam se přesuneme do Kazachstánu a Japonska, omrkneme Monako i legendární Velikonoční ostrovy, a to jsme pořád ještě v první třetině jedinečné knihy. Abychom neunavovali, jednodušší by asi bylo napsat, kam že se to ještě František Mandát ve svých reportech z dalekých cest světem nepodíval. Kupodivu mu kupříkladu chybí Slovensko, ale možná je to tím, že naše bratry i přes rozdělení hranic nepovažuje za cizince. Ostatně vřelé city ke Slovensku vyjadřuje v epilogu své třísetstránkové knihy.

Redakce přeje svým křížovkářům štěstí při slosování.

Tři výherce čeká v redakci Mandátova kniha *Kamínky z toulavých bot*. Vyluštěnou tajenku pošlete do 2. června 2020 na známou adresu Sondy Revue, nebo na e-mail redakce: sondy-odbyt@cmkos.cz

Výherci z čísla 4 jsou uvedeni na straně 30.

ČESKÁ REPUBLIKA

Nominální hodnota stravenek poskytovaných zaměstnavateli každoročně stoupá, přesto je pro většinu zaměstnanců současná průměrná hodnota stravenky ve výši 89 korun nedostatečná. Nejčastěji by si přáli od svého zaměstnavatele dostávat stravenku ve výši 100–109 korun. Jedná se o nižší částku, než je daňově optimální hodnota stravenky, která byla pro rok 2020 stanovena ve výši 131 korun. Vyplývá to z průzkumu společnosti Up Česká republika mezi 525 respondenty.

Minimálně stokorunovou stravenku by chtěly od zaměstnavatele $\frac{3}{4}$ lidí, v reálu na ni dosáhne třetina zaměstnanců

KDYŽ STRAVENKA NEZAPLATÍ OBĚD

Nejčastěji zmiňovaná ideální hodnota stravenky ve výši 100–109 korun přitom není zdaleka přehnaná a téměř kopíruje vzrůstající ceny poledních menu, které již ve velké většině přesahují 100 korun, v Praze dokonce o několik desítek korun. „Pokud stravenka dlouhodobě nedokáže pokrýt cenu oběda, pak přestává jako benefit plnit svůj účel, tedy zajištění pravidelného stravování,“ upozorňuje Petra Prchlíková.

NA ČELE STAVEBNICTVÍ A IT

Tento problém ale neplatí plošně. Přibývá totiž firem, které reagují na rostoucí ceny obědů i potřeby zaměstnanců a reflektují i daňový aspekt. V těchto firmách se pak využívá třeba i daňově nejvýhodnější hodnota stravenky pro zaměstnavatele, která činí 131 korun pro rok 2020. To je obvykle případ firem, které zavádějí stravenky nově a pak také firem

z odvětví stavebnictví a informačních a komunikačních činností. S těmito stravenkami se naopak takřka nesetkáme ve společnostech působících v administrativě, dopravě, ubytování a stravování či ve veřejné správě.

ŠTĚDRĚJŠÍ TECHNOLOGIE

Aktuální data společnosti Up Česká republika také ukazují, že k postupnému zvyšování hodnoty stravenek v poslední době přispěl přechod firem z papírových poukázek na eStravenky a elektronické karty, které lze spravovat online „V případě eStravenky přispívají firmy zaměstnancům na stravování každý den více, než je tomu u papírových stravenek. Zatímco průměrná nominální hodnota papírových stravenek je aktuálně 86 korun, u eStravenky je to 92 korun,“ dodává Petra Prchlíková z Up Česká republika. Nespornou výhodou eStravenky je podle zaměstnanců fakt, že se z karty strhne přesná částka, která je na účtence.

PROCENTUÁLNÍ ZASTOUPENÍ ZAMĚSTNANCŮ U JEDNOTLIVÝCH NOMINÁLNÍCH HODNOT STRAVENEK DLE TOHO, KTEROU Z NICH POVAŽUJÍ ZA IDEÁLNÍ.

NOMINÁLNÍ HODNOTA STRAVENKY	IDEÁLNÍ PŘEDSTAVA (%)
Méně než 80 Kč	4
80–89 Kč	10
90–99 Kč	13
100–109 Kč	34
110–119 Kč	13
120–129 Kč	13
130 Kč a více	13

Zdroj: Průzkum veřejného mínění (n=525)

www.upcz.cz

Do kina, divadla či aquaparku?

S Up benefity je to jen na vás.

www.upcz.cz

Potěšení
každý den

Nepřehlédněte, již vyšla nová publikace o FKSP

AKTUALIZOVÁNO

Mgr. MARKÉTA SEIDLOVÁ,
Českomoravský odborový svaz školství

Ing. HELENA ČORNEJOVÁ,
Českomoravská konfederace odborových svazů

Ing. VĚRA ZDENKOVÁ,
Ministerstvo financí ČR

Mgr. HELENA PETEROVÁ,
Ministerstvo financí ČR

176 stran
formát A5
cena 379 Kč

Jak správně vytvářet a využívat **FKSP**

Jak postupovat při poskytování příspěvku na stravování

Pro veřejnou sféru a státní podniky

PRÁVNÍ STAV K 1. 1. 2020

- ✓ Exkluzivní výklad s praktickými příklady jak nově využívat FKSP
- ✓ Osvědčený tým autorek z Ministerstva financí ČR, ČMOS školství a ČMKOS vás připraví na všechny změny platné k 1. 1. 2020

Publikaci, která se nově vztahuje i na státní podniky, můžete výhodně hradit právě z prostředků FKSP

Objednávky zasílejte již nyní na adresu Sondy, s. r. o., nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3,
e-mailem: sondy@cmkos.cz, telefonicky na číslo 234 462 319 nebo na www.e-sondy.cz
Předplatitelé Revue Sondy mají slevu 15 % v případě, že uvedou fakturační číslo.
K ceně se připočítává poštovné.